

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, január 3.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérczik: Társadalmi bajaink.
Ujévi üdvözlések a politikában.
Boksan Mózes és a püspöki aula.
Családi dráma a népszámlálás miatt.
A trónörökös barátja az államfogházban.
Férjek öröme.
Háborusdi Németország és az osztrák-magyar monarchia között.
Falk Miksa és a volt nemzeti pártiak.
Dráma a tengeren.
Lázadás egy kórházban.
Hó.
Tárcza: A csábitó. Irta: Ujlaki Antal.
Regény-Csarnok: A szürke asszony. Irta: Sudermann H. Fordította: Hellermé-Oláh Margit.

Társadalmi bajaink.

Arad, január 2.

M—d. Bármennyire vitázzák is némelyek, hogy társadalmi viszonyaink jelenlegi állapotán egy csepp okunk sincs aggodni, mert azok a multhoz hasonlítva, nem rosszabbodtak, mindazonáltal mind gyakrabban fordulnak elő társadalmunkban olyan jelenségek és kerülnek fölül olyan irányzatok, a melyek a fentebbi állítás igazsága felől kétségben tartanak s a melyek nagy fontosságuknál fogva nagyon is megérdemlik a velük való foglalkozást.

Jól tudjuk, hogy az emberi gyarlóságoknál fogva társadalmi viszonyaink nem érhetik el eszményi magaslatukat, azonban ezt minél inkább megközelíteni elengedhetetlen kötelességünk. Társadalmun-

kat e célja elérésében nem szabad félrevezetni annak az általános törekvésnek, mely a belső érték hiányát külső mázzal, csillogással akarja eltakarni s a melynek parancsoló elve: inkább látszani, mint lenni; valamint teljes erejéből védekeznie kell azok ellen a hangzatos jelszavak ellen, a melyek csak a nagy tömeg elbódítására és tévutra vezetésére alkalmasak.

Ha társadalmi bajainknak okai után fürkésznünk, azoknak egy hatalmas forrását találhatjuk fel az emberek mohó gazdagodási vágyában s ama téves világnézetben, a mely semmi másra nem tekint és csak a rohamos vagyonosodást tüzi maga elébe életfeladatul. A pénz lett imádás tárgyává s a vagyonos ember, tekintet nélkül jellemére, tehetségeire, már csak ezen tulajdonságánál fogva nagybecsült és köztiszteletnek örvendő tagja társadalmunknak.

Annál végzetesebb lehet pedig következményeiben ez az irány, mert nemcsak a nagy tömeget képes megmételtyezni, hanem még a köznapiságon felülemelkedni tudó lelkűket is utóvégre elkábitja. Miként a méreghez hozzá lehet szoktatni az emberi szervezetet a nélkül, hogy romboló hatását egyszerre nyilvánítaná, éppen úgy lopja a mérget társadalmunkba az az irány, mely a gazdagságot hirdeti az emberi élet végcéljául, s mely úgy állítja elénkbe azt, mint a boldogságnak főfeltételét. És éppen ebben rejlik a veszély, nem pedig

magában a gazdagságban. Gazdaságra és vagyonosodásra való törekvés éppen úgy meg volt a rég letűnt századokban, mint megvan jelenleg is és bizonyára meg fog lenni jövőben is; csak hogy ez nem volt az emberiségnek kizárólagos életcélja, nem tekintették úgy, mint az emberi boldogság nélkülözhetetlen feltételét.

A határt nem ismerő pénzvágy, mely Szent Pálnak Timotheushoz írt levele szerint minden gonoszságnak gyökere, eltekintve attól, hogy minden nemesebb indulatot és érzelmet már csirájában elfojt, s hogy megbénítja a lélek szárnyalását, utóvégre is nem képes boldogságot nyújtani, mert mindig többet és többet kíván és mindig maradnak kielégítetlen vágyai. Csalódások és tört remények kísérik az emberiség e balga törekvését, mert a miben boldogságát remélte feltalálni, abban csak boldogtalanságának kutfejét lelta.

Igaz, hogy a vagyonnak józan használása sok szép és nemes tetteket, sok jó és hasznos intézménynek lehet szülője, de a jelzett irány megmételtyezett lelkű követői ily magasra nem tudnak emelkedni. Belőlük csak szivtelen fősvények vagy esztelen pazarlók válnak.

Az előbbieket nemcsak embertársaiktól, hanem még önmaguktól és övéiktől is megvonnak mindent, csak hogy nagyobb garmadában álljon a felhalmozott arany, a társadalom irányában semmi kötelességet nem ismernek, mindent csak a ma-

TÁRCZA.

A csábitó.

Irta: Ujlaki Antal.

Ritka szerencse érte Tini kisasszonyt az erélyes, joságos Tini kisasszonyt, amikor már — bocsánat, hogy elárulom — kissé túlhaladta bimbókorát. Nem olyan szerencse, melynek, vagy akinek bajusza van és elegáns kabátban jár, alkalomadtán pedig letérdel és suttag... suttag oly dolgokat, melyek varázsosabb hatással zsongnak a fülbe minden menyei muzsikánál. A szerencse egyszerűen az, hogy Kaza Raymundné ő nagysága varrónőt akar alkalmazni néhány hónapra és fölrendelte uri házához (a sarki erkélyes palota, ahol az indiánus bolt van) Tini kisasszonyt...

Góg Mátyás, a szanta perczes, — Tini kisasszony édesatyja, az egész családjával teljes nagyságban méltányolta a szerencsét s valahányszor berugott a korcsmában, büszkén verdeste mellét és elhivalkodott vele a rendőröknek, akik az utczára tuszkálták, hogy ne bántásák őt, mert Kaza Raymundék tudják, hogy ő kicsoda.

Az első napokban, mikor Tini kisasszony fellátogatott a Kaza Raymund-palotába, a perczes családja szinte lámpalázban, mondhatni a remények boldog felhevülésében volt, mert világosnak tetszett, ha Tini kisasszonyt megszeretik (Góg Mátyás valamint a felesége lehe-

tetlenek tartották, hogy meg ne szeressék az ő leányukat), akkor szépecskén előállnak s protekciót kérnek a többi gyermek részére is. Szóval olyan dolognak tekintették ezt, mely Gógék, a tönkrement pék-család sorsának sötétségében a pirkadást jelenti.

A helyzet most ez volt. Góg Mátyás nappal perczet árult, éjjel ivott; Tini kisasszony nappal varrt, éjjel álmódzott. Gógné tovább is megmaradt a házi tüzhely önfeláldozó igavonója; a gyerekek pedig fürödtek a reménység sugárözönében.

Tini kisasszony mindennap nagyobb elragadtatással beszélt a Kaza-családról. Micsoda előkelő, finom ház az. A berendezés grófiás. A kisasszonyok selyemben, bársonyban járnak. Az előszobában inas ül, aki a látogatók névjegyét behordja. A Kaza-kisasszonyokat, Tini kisasszony — első napokban — a világ legműveltebb teremtséinek tartotta. Zongoráznak, francziául beszélnek, festenek, bicikliznek és oly kellemesen társalognak, hogy passzió a körükben tartózkodni.

A valóság pedig az volt, hogy Tini kisasszony egy mellékszobában ült, tömördek szövet között s a zongoraszót és franczia társalgást csak a haramdik szobából hallgatta. A kisasszonyok ugyan élénken és eleget társalogtak de Tini kisasszonnyal csak annyit törődtek, amennyiben ő varta a ruhájukat, vagyis ha szóltak hozzá, a ruha érdekéből tettek és nem azért, hogy Tini kisasszonyt kitüntessék. A helyzet az volt, hogy Tini kisasszony, mint

a háznak egyéb tartozéka mozgott a házban. Merev arczczal, némán ült széken, csak akkor rezgett meg, ha valaki ránézett, vagy megszólította. Ilyenkor elgondolta:

Ha az irigy gesztenyések látnák, hogy Kaza Raymundék most velem társalognak.

Tini kisasszony mindennap kötetre való érdekesnél érdekesebb dolgot mesélt a családjának Kazáékról. S a perczesek hallgatták siri csöndben s beringatóztak abba a meggyőződésbe, hogy Kaza Raymundéknak ez idő szerint Tini kisasszony a meghittjük, akire életük legfőbb titkát is rábizzák.

Egy hét multán Tini kisasszony úgy beszélt családjának, hogy már valamennyi Kaza leánynak (hatan voltak, mindnyájan szilfid-alakuk, bájosak, kedvesek és nagy hozományuk) ismeri a legbensőbb titkát is.

Annyi igaz, hogy egyet-mást elleshetett a Kaza leányok életéből, de az nem igaz, hogy csak a legcsekélyebb intim dolgaikba is beavatották volna. Ellenkezőleg ha Tini kisasszony jelenlétében valami mondani való nagyon szurta az oldalukat (mert némileg csacsakák), egymás fülébe sugdostak s egy hanggal, egy sóhajjal sem árulták el sem érzelmüket, sem gondolatukat Tini kisasszonynak, aki a szegény leányok ismeretes csüggedt féltékenységével, merev arczczal és némán ült ugyan ott, de nyitott szemmel és minden nesz iránt kíváncsiszkodó füllel is.

Vendégek is jártak Kazáékhoz. Azt mondhatni, a város előkelősége. Mert aki Kazáékhoz

guk anyagi haszna szerint mérlegelnek; míg az utóbbiak, támaszkodva pénzes zacskóikra, komoly munka helyett csak élvezeteket hajhásznak, verejtéket nem a munkában, hanem az unalomban, vagy az élvezetek újabb és újabb nemének kitalálásában találnak és ha már kiürítették fenéig az élvezetek kelyhét, ha az élvezetek minden nemét már végig dőzsölték és nincs semmi, a mi idegeiket ingerelje és lelkiileg már elcsenevészedtek, akkor elfásultságukban hozzányulnak, mint or-

A számos áldozat, melyet e társadalmi irányzat követése szedett, méltán hívja fel az egész társadalom figyelmét. Segíteni kell e bajon és pedig minél gyorsabban és gyökeresebben, mielőtt ártalmas gyökerei teljesen elágaznának társadalmunknak — úgy látszik — termékeny talajában. Társadalmunknak a leghasznosabb szolgálatot azok fogják tenni, a kik — legyenek azok akár egyesek, akár társulatok — e téren a kezdeményezést megragadják. A jók bizonyára követni fogják őket, mert élénken érzik azt, hogy a mindinkább terjedő társadalmi romlottság ellen, melynek a határtalan gazdagodási és pénzvágy szülő-anyja s mely iszapos hullámaival mind nagyobb és nagyobb tért posványosít el, gyökeres gyógymódra van szükség; élénken érzik annak szükségét, hogy e fekélyt lehetőleg kiirtva a társadalom testéből, annak ereiben egészségesebb vérkeringést kell megindítani.

Ujévi üdvözlések a politikában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Régi szokás, hogy a politika vezéremberei elé jókívánatokkal járulnak újév napján párthiveik. A régi szokást megtartották az idén is fővárosban és a vidéken egyaránt. *Budapesten* a különböző pártok elnökeit, továbbá a miniszterelnököt és a képviselőház elnökét ünnepelték. *Aradon* ugyancsak a szabadelvűpárt elnökét és a kormány helybeli képviselőjét: a főispánt.

nem jár, nem számít abban a városban, az csak vegetál. Tini kisasszony tehát maga körül látta pezsegni a vidéki galáns életet, mely eleinte véghetetlen gondtalannak, pajzán kedvességűnek tűnt előtte. — Ime, egy sereg ember, aki mind azon van, hogy minél szeretetremélőbban, minél finomabban érintkezzék. A leányok lovagjai egytől-egyig a férfiu tökély mintáinak tűntek föl. Lohengrinekek, akik készek volnának szerelmük tárgyáért máglyára menni. A mesének talán igaza lehet, hogy a boldogság fölülhető a kunyhóban is, de annyi bizonyos, hogy az elegáns, kedves udvarlók csak a palotában találhatók. Tini kisasszony ennél fogva a Kazák erkélyes, emeletes házat tündérvárnak nézte. A szőnyeges termekben, a drága faragványu butorok között derűt árasztott körülötte minden. Boldogságról, teljesülhetőség reményéről sutogott körülötte minden ajk. Ébredő vágyak rózsás hajnala ragyogta be a dus termeket, amelyekben sugárzó arccsal jártak keltek az eleven Kaza-leányok az udvarlókival, akik naponkint mulattatták őket. A csevegésből egy-egy hang elhatott a berregő gép mellett fonnyadó arccsal ülő Tini kisasszonyhoz s lehet-e csodálni ha az ő sápadt arcán is jelentkezett a boldog ház általános derűs színe? Ha a másik szobában egy-egy udvarló tekintete összetalálkozott valamelyik Kaza-kisasszony tekintetével, vagy az egyik férfikéz közeledett valamelyik leánynak hófehér kacsójához, Tini kisasszony visszafojtotta sóhaját s homloka fölött kissé megigazgatta haját, melyet egy idő óta gondosabban fésült.

Otthon persze referált a Kaza-lányok lo-

Az újévi tisztelgésekről alábbi tudósításunk számol be;

Aradon.

Az aradvárosi szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága *Robitzek* Agoston dr. alelnök vezetése alatt újév napján déli fél 12 órakor küldöttségileg kereste fel *Tagányi* István pártelnököt, hogy előtte jó kívánatait kifejezésre juttassa. A küldöttség tagjai voltak: *Tedeschi* Viktor alelnök, *Lendvai* Sándor párttitkár, *Belles* János, *Neuman* Dániel, *Varjassy* Árpád, *Varjassy* Lajos, *Szontagh* Gyula, *Steinhardt* Mór dr., *Kohn* S. N., *Halmai* Andor, *Fényes* Dezső.

Az elnököt *Robitzek* Ágost üdvözölte. Hangsúlyozta, hogy a végrehajtó bizottság örömmel ragadta meg alkalmul az évfordulót, hogy elnöke iránt érzett szeretetének és ragaszkodásának kifejezést adjon. Rövid ideje — ugymond — hogy a pártnak szerencséje van öt vezérül tisztelhetni, de ez idő alatt is hebizonyította működésével, hogy a párt nem csalatkozott akkor, midőn hosszú keresés után benne vélte feltalálni azt s vezetőt, ki képes lesz az aradvárosi szabadelvű párt zászlójára irt liberális eszméket dicsőségteljes győzelemre juttatni. Biztosítja az elnököt, hogy a végrehajtó bizottság tagjaiban mindenkor őszinte munkatársakra talál. Végül az elnöknek és családjának boldog új évet kívánt.

Tagányi István elnök köszönetet mondott az üdvözlésért s a jó kívánásokért. Nagy megtiszteltetésnek veszi — ugymond — hogy öt rövid működése után a végrehajtó bizottság ily szép számban kereste fel. A párt részéről ma elhangzott üdvözlés bizalomnyilvánításnak tekintti, melyet további munkálkodására mintegy előlegül igen szívesen vesz azon ígérettel, hogy igyekezni fog a párt intenczióinak megfelelően eleget tenni súlyos feladatának, a mennyiben minden ténykedését csakis a szabadelvű eszmék által vezéreltetve, oda fogja irányítani, hogy az aradvárosi szabadelvű párt önzetlen törekvéseit győzelemre juttassa. — Kéri ehhez a párt, de főleg a végrehajtó bizottság tagjainak közreműködését, mert csakis így lesz neki — ugymond — mint 64 éves embernek, ki már a párt szellemi munkájára utalva érzi magát, lehetővé téve, hogy a közeledő

vagjairól is. Természetesen az elragadtatás hangján. Góg Mátyás keresztbe néző szemével ilyenkor a felesége felé hunyorított s Gógék nyelven tizenhárom éves leánya elég érthetően megmagyarázta a hunyorítást:

— Hej, Tini, de jó volna, ha valamelyik nagy ur beléd szeretne.

Mire Tini kissé izgatottan felelt:

— Azt hiszed, mert szegény leány vagyok, akárkihez feleségül mennék... Mert én nemcsak a pénzt nézném, — de a jellemet is...

Góg ur, mivel némi városi szesz volt benne, öklével lecsapott az asztalra:

— Igazad van leányom. A jellem a fő.

A kis nyelven pedig fecsegett tovább.

— Először csak fogjál valakit, Tini, hadd szerezzen beléd, azután majd megnézzük a jellemét.

Góg ur éktelen haragra lobbant és megfenyegette a kis konyvelest. Micsoda ostoba beszéd? Góg Antónia ha éppen férjhez akarna menni, kapna férjet nem egyet... Mintsem jellemetlen emberhez menjen, inkább pártában maradj.

A Góg-család tagjai helyeslően bólintottak.

— Akadna... akadna Tininek.

A legérdekeltőbb fél, Tini kisasszony, szintelen ajkát harapdálta. Az előkelő környezet után ez az ócska, inséges állapot és aztán a sok munka is és a sok álom, mivel telítve volt feje, fárasztották a kábulásig. Már napok óta mintha nem látna szemével oly tökéletesen, a pillája is remeg, és néha elhomályosul előtte

választási küzdelemben a párt zászlajának dicsőségteljes győzelmet biztosítson.

Erre az elnök megvendégelte a küldöttség tagjait, majd az ő indítványára kimondották, hogy táviratilag üdvözlük *Szell* Kálmán miniszterelnököt, *Hieronymi* Károly országgyűlési képviselőt, és testületileg tisztelgnek *Urbán* Iván főispánnal, mint a kormány aradi képviselőjénél.

Az üdvözlő táviratok a következőképp hangzanak:

Nagyméltóságú *Szell* Kálmán urnak
magyar kir. miniszterelnök

Budapest.

Őszinte hazafiui üdvözléssel járul az aradi szabadelvű párt az évforduló alkalmából nagyméltóságod elé, rendithetetlen bizalmát és feltétlen ragaszkodását fejezve ki nagyméltóságod, mint a mai kormány vezetője iránt.

Az aradi szabadelvű párt megbízásából
Lendvai Sándor párttitkár
Tagányi István pártelnök.

Nagyméltóságú *Hieronymi* Károly urnak
Budapesten
Agrárbank.

Fogadja nagyméltóságod az évforduló alkalmából a szabadelvű párt szívélyes meleg üdvözlését, kérve az isteni gondviselést, miként Exczellenziádat a háza és városunk javára még sokáig tartsa meg.

A párt megbízásából

Lendvai Sándor párttitkár
Tagányi István pártelnök.

Hieronymi Károly még a nap folyamán a következő távirati választ küldötte:

Az évforduló alkalmából pártunk megbízásából hozzám intézett szíves üdvözlésért őszintén köszönöm, — azt melegen viszonozva, Nagyságodnak és a párt minden tagjának legjobb kívánataimat fejezem ki és kérem Nagyságodat, hogy a párt tisztelt tagjainak azokat tolmácsolni méltóztassék, — szíves üdvözléssel

Hieronymi.

A szabadelvűpárt küldöttsége délben kereste fel a vármegyeházán *Urbán* Iván főispánt.

minden. Aztán otthon előkelőnek érzi magát s mindig a szalonról beszél, Kazáéknál ellenben szegényiségének érzetében szinte összezsugorodik s kulinárol beszél. Az ilyen beszéd csak izgatta, kuszálta zavart képzelését s egy napon, mikor ismét szóba kerültek a lovagok, Tini kisasszony rendkívül meghatottan bevallotta, hogy a második Kaza-kisasszony udvarlója, egy vidéki birtokos. — özvegy ember ugyan, de azt mondják 6000 hold örökös ura, — rendkívül érdeklődik iránta.

Az egész Góg-család mélyen meg volt hatva. Természetesen találták ugyan, hogy az olyan rendkívüli lény, mint Tini kisasszony, az uri társaságban nem maradhat észrevétlenül, még is lázba estek a hirre és Góg Mátyás már is jószágigazgatónak képzelte magát, viszont az egyik Góg fiu kijelentette, hogy mindennap pej lovon járja be a határt, míg a másik Góg gyerek azon szerény kívánságát terjesztette elő, hogy ő pólai tengerészeti akadémia kétévelébe lép. Gógné ellenben most is pártatlan szerénységével tűnt fel.

— Ha isten is úgy akarja, — ugymond, — hogy azon özvegy ur elakarja nyerni Tinikém kezét, nekem csak az az egyetlen kívánságom volna, hogy a konyhai kertészetet bizzák rám.

Azon percztől, mikor a nevezetes titkot megtudták, a család minden egyes tagja valószínűleg beteggé tette Tini kisasszony figyelmességével. Lesték a szavát, a tekintetét s következtettek arczának vonásaiból. Ha busult, kedvetlen volt az egész család, ha pedig mosoly jelentkezett halovány, beesett arcán, Gó-

Tagányi István elnök lelkes szavakban adott kifejezést a párt abbéli örömeinek, hogy a kormány Aradmegyének és Aradvárosnak szebb újévi ajándékkal nem kedveskedhetett, mint azzal, hogy Urbán Ivánt nevezte ki főispánná, ki egész multját a szabadelvű eszmék kultiválása s a nemzeti szellem fejlesztése körül töltötte s ki rövid főispánsága alatt már is bebizonyította, mennyire együtt érez Arad társadalmával s mennyire szíven viseli a társadalom minden rétege érdekeinek felkarolását. A párt — ugymond — örömmel kereste fel a főispánt, mint a kormány aradi képviselőjét, hogy tiszteletének s ragaszkodásának adjon kifejezést egyben azon kormány iránt is, melynek elnöke Széll Kálmán, kit méltán lehet a haza második bölcsének nevezni, mert ő fejezte be a közjogi alapon álló pártok egyesítését, a minek nagy munkáját a haza bölcsé, Deák Ferencz kezdette meg. Végül a szónok biztosította a főispánt, hogy bármikor s bármily irányu hazafias működésében a legnagyobb készséggel maga mellett találja az aradvárosi szabadelvűpárt lelkes támogatását.

Az éljenzések elhangzása után Urbán Iván főispán megindultan mondott köszönetet a küldöttség megjelenéséért s az elhangzott szép szavakért. A maga részéről is helyesléssel fogadja a pártelnök azon megjegyzését, hogy Széll Kálmán miniszterelnöknek elvitázhatlan érdeműl tekinthető elsősorban az a nagy sikere, hogy a két politikai vezérpártot, a mely közt csakugyan csekély különbözet volt, egyesítette, hogy azok most tömören, egyesült erővel dolgozhatnak a mai nehéz viszonyok közt is a baza boldogítására. Ujból köszöni a küldöttség megjelenését s jó kívánatait a legmelegebb szíven viszonzozza.

A főispán erre vendégül látta a megjelenteket.

A fővárosban.

Az országgyűlési szabadelvűpárt a pártkör helyiségében elsőnek az ősz pártelnököt Podmaniczky Frigyes bárót üdvözölte. A párt szeretetét Korniss Ferencz tolmácsolta, melyre Podmaniczky Frigyes meleg szavakban válaszolt.

A pártkörből a képviselők hosszú kocsisorban Széll Kálmán miniszterelnökhöz mentek át Budára, akit Falk Miksa üdvözölte a párt meg-

gék úgy örültek, hogy majd kiugrottak a bőrkükből.

A titok, bármilyen féltve őrizték is, kipárolgott Gógék földes, gerendás kis lakásából és a speczerájós boltban is tárgyalták már, hogy milyen örült szerencse érte Gógékat, a Tinit elveszi egy özvegy nagybirtokos. Az utca filozófusai, akik a sarki boltban cserélik ki eszméiket, annyit megállapítottak, hogy a dologban lehet valami igaz, mert ha akad ember, a ki feleségül veszi a saját nagynénjét és példás boldogságban él vele, úgy akadhat nagybirtokos, aki beéri a Tini kisasszonnyal, aki kétségkívül éretnes, mert soha sem látták, hogy férfival csak beszélt volna is.

És éppen azon a napon, mikor a Kaza-család két viruló, szép leányának az eljegyzési ünnepére készültek, bár töredékesen, de eljuttott Tini kisasszony menyasszonyságának híre a nagyuri házhoz is.

Örömben uszott a Kaza-család. Leánykaczagástól vizhangzott a ház és a jókedv ráragadt mindenkire, mindenre. A boldogságnak ez általános rózsás hangulatában rohanták meg a leányok egészen készületlenül Tini kisasszonyt.

— Igaz-e?

A kérdés igen érzékenyen érintette Tini kisasszonyt s mivel érezte, hogy csacsogása hova juttatta, egyszerre akart kimászni a hírnárból.

— Igaz, hogy egy ur, egy derék ember, engem, szegény leányt akar... nagyon becsületes ember, nagyon szép. Mondta, hogy

bizásából. A miniszterelnök nagyszabásu beszédben köszönte meg a párt ragaszkodását. A beszéd felölelte politikai és gazdasági életünk minden aktuális momentumát.

Hirdessük — ugymond — a nemzetnek, hogy nem elég, hogy kiki a kis kátéből czitálja, hogy a földmivelés, ipar és kereskedelem egymásra van utalva. Hanem hirdessük, hogy nem szabad engedni, hogy a társadalom szétváljon két táborba. Nem szabad egyiknek sem a másik rovására boldogulni és a másik kárában keresni saját előnyét. Minden érdek számára az állami életben külön speciális politikát csinálni nem lehet. Célhoz csak az a politika vezet, mely összefoglal, egyeztet, az egyensúlyt keresi és találja és a vég-czélokban egyesíti; (Igaz! Ugy van!) az a hajó fog a felkorbácsolt hullámokon a viharral sikeresen megküzdeni, amely egyenletesen van építve és egyenletesen van megterhelve. Erre pedig csak a szabadelvű politika van egyetemlegesen hivatva, mely általános szempontokat, az öszszesség egyetemes érdekeit tartja szem előtt, amellet, hogy mindeniket védi és támogatja a maga igazságos elveivel és méltányos módszerével.

Szünni nem akaró taps és éljenzés követte a miniszterelnök beszédét, melynek elhangzása után a párt tagjai a képviselőházba hajtottak, ahol Pulyszky Ágost tolmácsolta a párt érzelmeit Perczel Dezső házelnök előtt.

Az országgyűlési függetlenségi párt Györy Eleknel, a párt alelnökénél jelent meg az újév alkalmából, akit Barabás Béla üdvözölt lelkes, szép szavak kíséretében, melyre Györy Elek hasonló melegséggel válaszolt.

Az országgyűlési néppárt is felhasználta az újév ünnepét, nem is annyira a jókívánatok, mint inkább a felekezeti és társadalmi türelmetlenség kifejezésére. A pártkörben a külön, böző Zichy grófok rendeztek egymásnak szabad előadást a gyűlölet tanáról.

TÁVIRATOK.

Beteg királyné.

Brüsszel, január 2. Az Etoile Belge értesülése szerint Mária Henriette királyné nem egészséges. A királyné e miatt sem a diplomáciai kar hölgyeinek szerencsekívánatait nem fogadhatta, sem a királyi

gondoljam meg, de én, én, kérem, soha sem megyek, igen soha sem megyek...

— De gondolja meg, Tini kisasszony, itt az ideje.

Sajátságos hangsúlyozással mondta ezt Kaza Raymundné ő nagysága, nem is gondolva, hogy vérvő sebet fakasztott a vén leány szívében.

Otthon bus volt, olyan bus, hogy az egész Góg család megijedt. Mi történhetett vele, arra voltak kíváncsiak. Góg Mátyás és a felesége haditanácsot tartottak, hogy kihallgassák leányukat.

— Majd kiveszem én belőle, — szólott Góg Mátyás. Mert, mint apjának, tudnom kell, hogy mi bántja.

És hozzá kezdett a vallatáshoz. Nehéz munka volt. A leány az asztalnál ül mozdulatlan némaságban, sápadt bus fejét tenyerébe hajtja.

Góg Mátyás simogatni kezdte az arcát és olyan benső hangon, amelyben csak az aggodó apa tudja megszólítani bus leányát, kérdezte tőle:

— Fáj valami?

Tini kisasszony hirtelen eltakarta arcát és csukló hangon mondta:

— Fáj!

— Talán nem kellett a szegénység?

Tört, szakadozó hangon sutogta a leány: — Ne kérdezzon, apám. Nem akarok hallani a férjhezmenetelről. (És sirásba fulad t hangja.) Engem ne bolondítsanak, hagyjanak dolgozni, én egy szegény varróleány vagyok, én nem akarok férjhezmenni...

palotában adott újévi kihallgatásokon nem lehetett jelen.

A kínai háború.

London, január 2. A lapok jelentése szerint a pekingi követek elhatározták, hogy megkérlik a kínai meghatalmazottakat, hogy a közös jegyzék részleteire vonatkozó kérdéseiket foglalják írásba, a minek megtörténtével majd újabb összejövetelt tartanak. A válasz megadásáig tehát valószínűleg hosszabb idő fog még eltelni.

London, január 2. Pekingből távirják, hogy az ottani angol csapatok nem akarnak a németekkel együtt működni. Okul azt hozzák fel, hogy Waldersée vezérkorában az angoloknak nincs képviselőjük s ebben reformot követelnek.

Boksán Mózes és a püspöki aula.

(Egy nyugdíjazás története.)

Arad, január 2.

Boksán Mózes kurticsi gör. kel. román esperes ma levelet intézett hozzánk, amelyben tiltakozik a „Tribuna Poporului“ amaz állítása ellen, hogy ő beismerte hibáit. Az esperes keserű hangon írott levelében ismételt hangoztatja az ő ártatlanságát, de nem támadja Goldis püspököt sem, akinek sem hazafiságát, sem igazságszeretetét nem vonja kétségbe.

Boksán levele mindamellet föltötte keserű s a sorsába belenyugodni nem tudó esperes, a püspök környezetében látja ellenségeit. Erre mutat levelébe foglalt elbeszélése, amelyben nyugdíjaztatásának történetét mondja el részletesen.

A mult év december hó 28-án — írja Boksán — megjelent nála Suciú János azzal az üzenettel, hogy hivatja a püspök. Boksán azonban indulatosan ellentmondott, s kijelentette, hogy ő nem megy Goldis elé, mig az sajátkezü aláírásával ellátott idézéssel meg nem hívja őt. Karácsonykor Suciú fölkereste Boksánt lakásán s azt mondta, hogy ő (Suciú), mint rokon, eléggé avatott közbenjáró, tehát fölösleges az írásbeli megidézés. Az esperes el is ment az aulába s mielőtt a tárgyaláshoz fogtak volna,

De Góg Mátyást egyszerre elfutotta a düh; arca sötétvörös lett, orrlyukai kitágultak, nyakán kidagadtak az erek és földult lelkének egész vadkeserűségével kiáltott föl:

— Ej, megölöm a gazembert!

A leány erre sirva fakadt, mire Góg éketlen szitokkal illette az ismeretlen gazembert, aki elcsavarta a szegény leány fejét és most a faképnél hagyta. A Góg-család tagjai ijedt arcczal szaladtak össze, könyes szemmel állottak egymás háta mögött. Sőt a házban lakó asszony nép is bejött.

Góg Mátyás ujjával rámutatott leányára és siró hangon mondta:

— Ott hagyták, mert szegény...

A sopánkodó lakók egyhangulag kimondták az ítéletet:

— A nyomorult!

Góg Mátyás ezután faggatta leányát, mondja meg az özvegy birtokos nevét.

... Dehogya akarta elárulni. Tini kisasszony, aki soha sem őrzött meg egy titkot sem, az özvegy birtokos nevét nem akarta elárulni, semmi kínos vallatások után sem. De talán nem is árulhatná el, minthogy az özvegy birtokos nem is élő lény. Csak úgy találta ki Tini kisasszony a maga és a mások ámtására, egy meggondolatlan pillanatban, mikor éppen benne volt a fecsegésben. De a Góg-család azért átkozta a nyomorult bitangot, aki meg tudta csalni szegény Tinikét és Góg Mátyás megesküdütt, hogy nem hal meg, amig meg nem öli azt az embert...

nyomban biztosította a püspököt tiszteletéről, de vádakkal illetve Goldis környezetét, különösen Pap Ignácot, Mangrát, Csorogárt és Stefanuccot. Ami nyugdíjaztatását illeti, abba bele nyugszik, de csak két feltétel mellett: 1. ha előbb visszahelyezik hivatalába, 2. ha olyan magas nyugdíjösszeget kap, amelyet eddig még senkinek sem adtak (1400 frtot).

Hogy a püspök mit szolt e feltételekhez, arról hallgat a levél. Csak annyit mond, hogy Goldis elismeréssel nyilatkozott Boksánról, mint a klérus legjobb szertartáséneklő tagjáról, amire Boksán kijelentette, hogy másban is tultesz paptársain s hosszú szolgálata után még most is olyan erőben van, mint egy magyar huszár.

Ezután nemsokára vége volt a kihallgatásnak. Fölálltak, hogy elbucszzanak, de akkor Boksánnak — mint levelében írja — egy ötlete támadt, és szenvedélyes hangon hivatkozott saját hazafiságára, amelyvel senki nem versenyezhetik s amely — ugymond — az egész sajtóban elismerésre és pártfogásra talál. A püspök hallgatott, írja az esperes, de a püspök nem is tehetet ellenvetést e nyilatkozatra.

Ennyit mond Boksán levele a kinos ügyről, mely remélhetőleg mihamarabb békés megoldást fog nyerni.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Romeo és Julia, tragédia. Beregi Oszkár vendégfelleptével. (Páros bérlet.)

Péntek: Armány és szerelem, dráma. Beregi Oszkár vendégfelleptével. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Kisértetek, dráma. Beregi Oszkár vendégfelleptével. (Páros bérlet.)

* **A színház ujéve.** Az elmúlt esztendő a szindirektornak nem hagyott fen kedves emléket. Sok csapás érte, a gazdasági viszonyok is kellemetlenül érintették és azért jól eshetett *Leszkainak* az ujév napján meggyőződni legalább arról, hogy szintársulata osztozkodik véle bánatában és örömeiben. A társulat testületileg üdvözölte igazgatóját és azon reménynek adott kifejezést, hogy jobb lesz majd az új esztendő. A remény csakhamar valósulni is látszott, mert új év napján mind a két előadás zsufozásig megtelt a ház. Délután a „báránycák“-at adták, mely *Rubos* szakavatott rendezése mellett kerekded és tökéletes előadásnak bizonyult. Este a „*Gyimesi vadvirág*“ került műsorra, melyben *Bácsné, Rédei Szidi, Kalocsa Róza, Felhő Rózsi, Tolnayné* kitünő ensemblét alkottak; de nem állottak mögöttük *Mezey, Bács, Fenyéri, Nemes, Palágyi és Hegyessy* sem.

* **Beregi Oszkár vendégjátéka.** A komoly muzsa egy kiváló képviselője lép fel ma este *Romeo és Juliában*, az örök szerelem hatalmas tragédiájában. *Beregi* legutóbb Szegeden vendégszerepelt és az ottani sajtó a legnagyobb elismeréssel adózott művészetének. A holnap előadás tehát élvezetesnek ígérkezik, annál is inkább, mert *Menszáros Margitnak* is alkalmat ad szép tehetségének érvényesítésére, aki *Julia* szerepében egyéniségének megfelelő szerephez jut. — A közönség finomabb érzékének jele az, hogy már ma tömegesen váltottak jegyet a holnap előadásra.

* **A bolond.** Az új esztendő sokkal jobb auspiciumokkal indul meg, mint amilyennel kezdődött a színházi téli évad. Mintha üdőbb lenne a színpad levegője mint volt ezelőtt és mintha a legjobb tudással, megfeszített igyekvéssel lépne ki mindannyian a színpadra. „A bolond“ mai előadása elfelejtette velünk a darab egynemely hibáit, élvezetet talált mindenki a szereplők játékában és énekében. Első sorban *Rédei Szidi* áll, aki valósággal ragyogtatta énekművészetét, hangjának olvadékon-

sága, tiszta csengése, kitünő iskolázottsága a vidék első primadonnájává avatja és ma már, mikor még a miénk, aggódva nézünk a jövő elé, mely hozzá hasonló primadonnát alig fog nekünk hozni. Mellette kivált *Rubos*, aki a bolondot nagy drámai erővel játszta és korrekt énekével zajos tapsra ragadta a közönséget. A mai nagy sikere igazolta, hogy *Rubos* sokoldalú színész, aki változatos szerepkörében mindenkor a legjobbat képes nyújtani. *Erczkövi* szép baritonja ma is kiválóan érvényesült; *Felhő Rózsi, Parlágyi Kornélia* kedves énekükkel, *Fenyéri, Boda, Nemes, Szadai* a közönség teljes meglepedését nyerték ki.

* **Az Oratorium-Egylet** működő tagjait ez uton is felkérjük, miszerint január 3-án *csütörtökön* este 8 órakor a templom-utcai polgári fiúiskola nagytermében tartandó próbán minél számosabban sziveskedjenek megjelenni. Az elnökség.

A közönséghez.

Január elsejével tizenhatodik évfolyamába lépett az *Aradi Közlöny*. Lapunk az elmúlt tizenöt év alatt a törhetlen szabadelvűség és demokrácia szolgálatában a vidék legnagyobb, legterjedelmesebb napilapjává lett.

Ugy érezzük, hogy az *Aradi Közlönynek* nem kell programot adnia. A nagyközönség szócsove voltunk eddig, az akarunk maradni a jövőben is. A lap tartalmát illetőleg arra törekedtünk, hogy az *Aradi Közlöny* a fővárosi lapokkal való versenyben is megállja helyét.

Az *Aradi Közlöny* azonban czélul tüzte maga elé, hogy nemcsak tartalom tekintetében akar gazdag lenni, hanem külsőségekben, kedvezmények dolgában is nyújtani fogja a nagyközönségnek mindazt, amit napilap nyújthat.

Több fővárosi és vidéki lap példája után indulva, de vezéreltetve az olvasóközönségünk iránti szeretettől is, elhatároztuk, hogy minden előfizetőnket bebiztosítjuk

3000 koronára

baleset ellen, természetesen úgy, hogy ezért előfizetőink külön díjat nem fizetnek.

Az *Aradi Ipar- és Népbank* által képviselt *Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaságnál* bebiztosítottuk az *Aradi Közlöny* összes előfizetőit baleset ellen és pedig úgy, hogy halál esetében

3000 koronát,

munkaképtelenség esetén szintén

3000 koronát,

részleges munkaképtelenség esetén pedig a 3000 korona megfelelő hányadát fizeti ki az *Aradi Ipar- és Népbank*, mint a *Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság* aradi vezérügynöksége.

Előfizetőink, az előfizetési összeg beküldése után egy rendes biztosítási kötvényt kapnak kézhez, amelynek érvényessége azonban rögtön megszűnik, mihelyt az illető az *Aradi Közlöny* előfizetői sorából kilép.

Ezzel is, mint minden áldozattal, mit a közönség érdekében hozunk, az a czélunk, hogy az *Aradi Közlöny* és a lap olvasói között fennálló viszonyt minél melegebbé, szorosabbá tegyük.

A trónörökös barátja

az államfogházban.

(Párba egy tízmillió örökség miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad. január 2.

Érdekes vendége van tegnapelőtt óta a szegedi államfogházban. Akkor vonult be ugyan is a torontáli mágnásvilág egy rendkívüli érdekes tagja, gróf *Harnoncourt Félix*, az écskai tízmillió hitbizomány hasznélvezője.

Harnoncourt, aki eredetire nézve tulajdonképpen osztrák, mintegy tizenkét év előtt elvette *Lázár* generalis árváját, aki nem kevesebbet hozott a házhoz, mint tíz milliót. A beteges asszonyka azonban időközben meghalt s négy apró gyereket hagyott hátra, akik közül a legnagyobbik alig volt ekkor öt esztendő.

Készített az asszony végrendeletet is s ebben az egész vagyont urára testálta. Torontálmegye árvaszéke azonban nem nyugodott bele a dologba, a kiskorúak érdekében pörrel támadta meg a végrendeletet, s a nagybecskerki törvényszék, utána pedig a szegedi ítélőtábla és a kuria is a gyermekeknek ítélte oda a vagyont, azzal a kikötéssel, hogy gróf *Harnoncourt* élte fogyáig hasznélvezője a birtoknak.

A gróf, ki még ma is legényszámba megy és rendkívül előkelő felleptével ki tudja vivni a saját számára bárhol a sikert, még kora ifjúságában megismerkedett *Ferencz Ferdinánd* főherczeggel, aki barátságával tüntette ki. Együtt szolgáltak a katonaságnál is, mikor még szorosabbra fűződött ez a barátság.

Két évvel ezelőtt aztán országos szenzáció tárgyát képezte, hogy a főherczeg, ki már teljesen felgyógyult veszedelmesnek híresztelt bajából, meglátogatja *Harnoncourt* grófit. A szenzáció annál nagyobb volt, mert a főherczeg, akit akkoriban kezdtek legkomolyabban úgy emlegetni, mint a trón várományosát, a magyar arisztokráciát mellőzve, az osztrák grófit tüntette ki ezzel a kegygyel.

Lett erre nagy izgatottság. Néhány torontáli mágnás, — akik a vasutvonal mentén laknak s mint az udvarhoz bejáratosak, kötelezettséggel lettek volna a fogadtatás körül, — hirtelen elutazott, a főherczeg pedig egy teljes hetet töltött az écskai kastélyban, mely a maga afrikai vadásztrofeumaival egy kis muzeum benyomását kelti.

A vadászatok végeztével aztán elcsöndesült minden izgalom. Tavaly nyáron azonban hire futott, hogy a trónörökös másodszor is lejön Torontálba rókákra vadászni s a sok érdekes közlemény között akadt egy szenzációs is.

A *Pancsován* megjelenő „*Végvidék*“ hetilapocska dühös kirohanást intézett *Harnoncourt* gróf ellen, a többek közt felhozta azt is, hogy erőszakkal vette rá halálos ágyán fekvő nejét, hogy a gyermekek mellőzésével rá testálja a vagyont, végül kérdést intézett a vármegye uraihoz, hogy miért nem világosítják fel a főherczegret arról, voltaképpen ki az a *Harnoncourt* gróf?

Sok mindenfélét beszéltek akkoriban a czikk keletkezéséről. Sokan családi intriguát láttak benne, mások egyéb oldalakon puhatólztak, *Harnoncourt* pedig ezalatt maga mellé vette *Papp Géza* országgyűlési képviselőt és *Wahrman* Ernőt, az ismert sportférfiut, lement *Pancsovára* és megverekedett a *Végvidék* szerkesztőjével.

A csunya czik azonban nem érte el czélját, mert bár ment róla legfelsőbb helyre jelentés, de ment alapos információ is, utána pedig a trónörökös sokak nagy boszuságára másodszor is lerándult *Écskára*, ahol olyan jól

érezte magát, hogy nem sajnálta ez év novemberében a harmadik utat sem.

A törvényszék később nyolcz napi államfogházra ítélte a párbajozókat, akik közül a pancsovai szerkesztő már leülte büntetését. Harnoncourtnak pedig épp akkor kellett volna bevonulnia az államfogházba, mikor a trónörököszt várta. De halasztást kapott s tegnapelőtt kezdte meg büntetésének kitöltését.

Falk Miksa és a volt nemzeti pártiak.

(Egy ujévi üdvözlés utóhangjai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 2.

Ami alább következik, azt érdekes elolvasni, de nem volt érdemes megírni. Jelentéktelen és minden komoly alap nélküli politikai afférről van szó, érdekesség az teszi csupán, hogy tegnap óta rettenetes nagy sérelemmé fújták föl ezt a semmit.

Az országgyűlési szabadelvűpárt ujévi jókívánatait, mint lapunk más helyén megvan írva, Falk Miksa tolmácsolta Széll Kálmán miniszterelnök előtt. A szabadelvűpárt újabb tagjai előre kifogásolták Falk Miksát, és bár még nem tudták, miről fog beszélni, megjövendölték, hogy valami szörnyen sértő beszédet fog mondani azok ellen, kik az obstrukció után olvadtak be a szabadelvű pártba.

Érdekes tudni, hogy az effajta politikai szónoklatok, régi szokás szerint, néhány bíráló kézen mennek keresztül, még pedig mindig olyan kezeken, melyeknek irányadó szerepük van a szabadelvű pártban. Ezek természetesen nem találtak sem agyarkodást, sem más egyebet Falk beszédében, amint hogy nem is volt benne.

Nem úgy azonban azok, kik a kákán is csomót keresnek. Bizonyos urak ugyanis telelarmázták ma a főváros politikai köreit, hogy Falk Miksa ujévi beszéde nagyon sérelmes rajuk nézve. Különösen a beszédnek alább következő bevezető passusa:

Nagyméltóságú miniszterelnök ur! A szabadelvűpárt, melynek én keletkezése óta, tehát egy negyedszázadon át nagyon szerény ugyan, de tántoríthatatlanul hű tagja vagyok, engem tisztelt meg azzal a megbízással, hogy a mai évforduló alkalmával a párt nevében üdvözlőjelek. Jól tudom és mindenki tudja, hogy ezen párt sokkal kiválóbb és ily kitüntetésre nálamnál sokkal érdemesebb tagokkal rendelkezik; ha én ennek dacára ama diszes missziót elfogadtam, ezt nem szerénységéből tettem, hanem mivel a párt intencióját úgy értettem, hogy bennem mintegy élő bizonyíték akarja odaállítani annak, hogy a régi gárda sem meg nem halt, sem magát meg nem adta, amit különben soha senki sem kívánt tőle, hogy azon állapotok, melyeket ellenfeleink csak ideigleneseknek, mulékonyoknak, rövidtartalmuaknak szeretnének feltüntetni, teljesen megszilárdultak, sőt a sokáig különvált, de ugyanazon közjogi alapon álló két párt anynyira összeforrt, hogy miként X. Károly, midőn még mint artoisi gróf 1814-ben Párisba bevonult, azt mondta: „il n'y a rien de changé en France — il n'y a qu'un français de plus”. — ma, két évi tapasztalás után mi is bátran hirdethetjük: a szabadelvű pártban csak a tagok száma változott és ez az egész párt számban megszorodva, de meg nem fogvott lelkesedéssel, egységesen csoportosul körülöttem, az új vezér körül, akinek erős kezében oly biztosan látja nyugodni a régi zászlaját.

A volt nemzeti párt tagjainak nem tetszenek a dült betűvel szedett szavak,

azt állítván, hogy tendencia van bennük. Szentiványi Arpad ez ügyben így nyilatkozott ma egy ujságíró előtt:

— En határozottan tendenciát látok benne. Hogy mit akart vele Falk elérni, azt nem tudom. Felfogásom szerint a szabadelvűpárt legközelebbi gyűlésén valószínűleg szavá tesszük.

A volt nemzeti pártiak lapja a „Budapesti Tagblatt” egyenesen megtámadja Falkot.

Tapintatlannak nevezi a Falk beszédét, amelyet felháborodással kell visszautasítani s kijelenti, hogy „a volt nemzeti párt tagjai az ilyen eljárást egy párttag részéről, aki a nevükben is beszél, nyugodtan nem fogadják s gondoskodniok kell arról, hogy politikai reputációjukat sem Falk, sem bárki más orvul ne támadja.”

Falk lapja pedig ma reggel a következő kommentárral kíséri az inkriminált beszédét:

A szabadelvű kormánypart elveiben s törekvéseiben semmi sem változott s mindnyájan, akik a pártkötelékhez tartoznak, a Széll Kálmán vezetését követik, úgy a régieknek, mint az újaknak egyeknek kell lenni az alaptételekben és eszmeikben. Miként is történhetett volna ebben változás? Hát a miniszterelnök nem a szabadelvűpárt testéből való test, véréből való vér? Avagy komolyan hiheti-e valaki, hogy a nemzeti pártnak a kormánypartba lépése által a kormánypart jellege és politikája rosszabbra változott? Nem lehet elég nyomatékosan visszautasítani azt a feltevést, hogy az egykori nemzeti párt a nemes törzsbe ojtott vadhajítás tulajdonságával bír.

Az Aradi Közlöny fővárosi tudósítója beszélgetést folytatott ma ez ügyben Falk Miksával, aki kijelentette, hogy a közjogi alapon álló pártok fuziójának régi híve lévén, mi sem állott távolabb tőle, mint bárkinek az önértékét megsérteni. Az ilyen ráfogások ellen pedig a legérellyesebben tiltakozik.

Ennyiben áll a volt nemzeti pártiakon esett sérelem, amelyről nagyon nehéz — szatirát nem írni.

Háborusdi

Németország és az osztrák-magyar monarchia között.

— Katonai szenzáció. —

Arad, január 2.

Bécsből távirják, hogy katonai körökben feltűnést keltő esemény megbeszélése képezi a nap szenzációját. Arról van ugyanis szó, hogy ez idén a nagy hadgyakorlat az osztrák és német határon fog lefolyni és pedig olyképp, hogy úgy Németország, mint Ausztria-Magyarország egész hadseregét összpontosítja a határon s a manővrozás a két hatalom hadereje közt fog lefolyni, úgy mint az a valóságban történne, természetesen éles golyók nélkül.

Az érdekes tervről egy magas katonai személyiség a következőket írja:

„Ausztria-Magyarország katonáinak hadi kiképzésében az első helyet vivta ki a kontinensen. Hogy ez tény, ezt legjobban illusztrálja, hogy a legtöbb állam a mi rendszerünk szerint végzi az oktatást. Hadi műveleteink titokba tartása már rég túlhaladott álláspontot képez. A manőverek ugyszólván a nagy nyilvánosság előtt folynak le. Az idegen államok katonai attachéi a rendes „manőver-kibiczek” közzé tartoznak s én ezen intézményt egyenesen a béke fenntartása érdekébe valónak tartom. Mert azáltal, hogy az idegenek tudomást szereznek egymás hadi képeségéről, ezzel csak tartózkodóbbakká válnak, nehogy komoly bonyodalomba keveredjenek.

A hármasszövetség a három hadseregből egyet csinált. Tudvalevő, hogy minden ujítás,

vagy találmány a hadászat terén a három hatalom közös megegyezésével lesz bevezetve.

Ezen tény folytán, egy oly terv áll megvalósulás előtt, a mi a fegyverbarátságot még jobban megerősíteni van hivatva, és amelynek kivitelét úgy nálunk, mint Németországban a legfelsőbb katonai körökben is nagyon pártolják. A berlin-bécsi tisztí távlovagló verseny annak idején jó hatást keltett. Most a két állam teljes hadi erejét akarja egy manőver keretében összemérni.

A nagy méretű hadgyakorlat az osztrák és német határon folyna le, még ez év nyarán.

Egy ilyen nagyarányú hadi művelet előnyei könnyen megmagyarázhatók. A csata nem a zöld asztalon, hanem kint a természetben folyik le. Annak kimenetele után, többet tanulna a hadvezetőség, a katonai attachék bármily szépen megírt jelentésénél.

Mint említve volt, az eszmét már elfogadták az intéző körök s így kilátás van a nyár folyamán egy oly hadgyakorlatra, a milyen ez ideig még ismeretlen volt.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 5. Az aradi izraelita nőegylet estélye (Fehér Kereszt). — Az új-aradi vöröskereszt-egylet táncestélye (Martini-vendéglő). — A Meteor kerekpárklub házi estélye (Vass-vendéglő).

Január 12. A pankotai kereskedők táncvigalma (Fehér Kereszt).

Január 19. Az aradi mérnök-és építész-egylet estélye (Központi szálló).

Február 2. Tanító bálja (Polgári iskola.)

(=) Az izraelita nőegylet estélye. Közöltük az aradi izraelita nőegylet január 5-iki estélyének programját, amelyre vonatkozólag a rendezőség a következő változásokat közli: Popp Vilmosné ura a hirdetett Heymann-féle dal helyett Santuzza áriáját fogja énekelni a „Parasz'becsület” című operából.

Az egyes előképek zenekíséretét Ungar Mór tanár ur látja el.

Az előjegyzett jegyek f. hó 3-ától (csütörtök) kezdve átvehetők ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

(=) A Meteor kerekpár-klub január hó 5-én, szombaton este 8 órakor a Vass-szálloda különtermében házi-estélyt rendez, melyen a tagok és a meghívott vendégek vesznek részt. Az estélyt, melynek programja zenei és humoros előadásokból áll, tánc követi.

(=) Az új-szt.-annal társaskör Szilveszter-estélye. Az ó-év utolsó estéjén műkedvelői-előadást és utána táncmulatságot rendezett az új-szt.-annal társaskör. Szinre került a *Melóságos eszmadia* című énekes pohózat, melynek szereplői Gerdanovits Gabriella, Török Hermin, Hönigesz Eleonora, továbbá Angelina József, Rauchbauer Sándor, Remlák Béla, Demkó István, Hönigesz Nándor, Káposztás B. Lint és Sándor Iván voltak. A darabot Stern Rezső dr. rendezte meglepő ügyességgel. A estélyen jelen voltak:

Asszonyok: özv. Adelmann Károlyné, Bleiczifer Józsefné, Bérczy Alajosné, Demkó Károlyné, Eberlein Józsefné, Fericsán Jánosné (Agris), Fried Hermanné (Agris), Fogassy Lászlóné, ifj. Gantner Károlyné, leg. ifj. Gantner Károlyné, leg. ifj. Gantner Jánosné, özv. Gerdanovits Györgyné, Gregus Józsefné (Agris), Henny Sándorné, Hönigesz Jánosné, Hacker Jakabné, Horváth Györgyné, Illmann Józsefné (Világos), Junkert Lajosné, Kishalmy Ferenczné, Kreitler Ferenczné, Kummer Henrikné, Löwenstein Morné, Mahler Mihályné (Pankota), Mandl Antalné, Martics Adolfné, Oszter Jánosné, Rauchbauer Ferenczné, Rauchbauer Nándorné, Sümezi Peterné, Stengl Bertalané, Stengl Rezsőné (Agris), Steiner Györgyné, Scherer Jánosné, id. Scherer Károlyné, id. Werner Adolfné, Zászló Mózesné.

Leányok: Adelmann Olga, Adelmann Róza, Demkó nőv., Eich Katica, Fried Hermina (Kurtaker), Gerdanovics Gabi, Hirsch Mariska, Hönigesz Valéria, Hacker Eszti, Hager Teréz (Világos), Junkert nőv.,

Kummer Lujza, Kise nőv., Keitler nőv., Kishalmi Margit, Löwenstein nőv., Martics Vilma, Papp Lukreczia (Belényes), Pasztercsák Mariska, Stengl Rozsin (Agris), Teiber Mariska, Varjassy Aranka. Felülfizettek: Kreitler Ferencz, Kummer Henrik 2 kor 40 fillér, Gantner Károly, Wittmann Antal és Brunner Béla 2—2 korona, Henny Sándor 1 kor. 20 fillér, ifj. Gantner Károly, id. Scherer Károly, Mandl Antal 1—1 korona, Eszter János, Ackermann István, Ackermann Viktor 80—80 fillér, Gregus János 60 fillér, legifj. Gantner János, Steiner György, Römer Miklós, Arnold Nándor, Hirsch Ferencz, Hirsch József, Szilbereisz István, Véger Béla, Hübner Sebestyén 40—40 fillér.

(=) **A pankotai nőegylet mulatsága.** Lapunk tegnapi számában részletes tudósítást hoztunk a pankotai jótékony nőegyletnek múlt hó 29 én rendezett estélyéről. A jelen voltak névsora a következő:

Asszonyok: Abonyi Henrik dr.-né, Abfall Ferenczné, Antal Miklósné (Kaszolya), Babos Gézáné, Barna Lajosné, Benkő Lajosné, özv. Benedicty Gergelyné, Chatel Ottóné, Csikós Mihályné (Kerek), Fendler Jenóné, Földváry Gyuláné, Gyurkovits Ferenczné, Iby Ferenczné, özv. Kez Józsefné, Kotzó Károlyné, Kaufmann Iguázné, Kaufmann Károlyné, Kelemeczy Jenóné, Löwy Márkuszné (Apatelek), özv. Lelák Jánosné, Lusánszky Dánielné (Zaránd), Frankó Demeterné, Méhoffer Józsefné, özv. Nagy Imréné, Niedermayer Gellértne, Paris Gáborné (Világos), Pokorny Berta, Pozevitz Gusztávné, Pavlovits Konstantinné, Singer Adolfné (Szöllös), Werner Miklós dr.-né, Vály Lászlóné (Szöllös), Weizenburger Urbánne.

Leányok: Abonyi Laura, Antal Etelka (Kaszolya), Benedicty nővérek, Csikós Mariska (Kerek), Frankó Anna, Iby Margit, Kohanowsky N. (Budapest), Löwy Ema (Apatelek), Nagy Mariska, Pavlovits Deszánka, Pasztercsák Róza (Uj-Szt.-Anna), Staubesand nővérek, Singer Erzs (Szöllös), Schweitzer Jolán.

A műkedvelői előadással egybekötött mulatságon az egyület alapja javára felülfizettek; Tagányi Istvánné, Tagányi Sándor dr., Lilienberg Sándor (Arad) 10—10 koronát, Földváry Gyula, Török Arpad (Világos), Kállay László 6—6 koronát, Uróán Iván, Slimák őrnagy (Arad), Reiner Ede dr. (Budapest), 5—5 koronát, Kocsa Károly, özv. Adler Ignázné 4 koronát, Nagy József (Kisjenő) 3 koronát, Braun Fülöp (Kisjenő), Kotzó Károly, Abonyi Henrik dr., Solymossy Lajos br. (Apatelek), Szahmáry Gyula (Arad), Földisch Laura (Budapest), Deutsch Testvérek (Arad), Singer Lajos (Szöllös), Chatel Ottó, Henny Elek, Tamássy András, Fendler Jenő, Kaufmann Károly, Werner Miklós dr., Halász Géza dr. (Nvárad), Paris Gábor (Világos), Lusánszky Dániel (Zaránd), László Albert (Borosjenő), Hermann Gyula (Arad), Valerian József (Világos), Schill József (Arad), Földes Kelemen, Popovics Mihály, Repmann Gyula (Arad), Kämer Adam, Fülöp Adolf, Fülöp Géza dr., (Borosjenő), Toldy Lajos (Borosjenő) 2—2 koronát, N. N. (Muszka), Jankó Mihály, Benkő Lajos, Weisz József, Argyelan Elek (Kerek) 1—1 koronát. A nemesszivű Adakozásokért az egyület nevében ezuton is hálás köszönetet mond az elnökség. *Abonyi Luise* elnök, *Nagy József* titkár.

Családi dráma

a népszámlálás miatt.

— Elmondja egy férj. —

Arad, január 2.

Tegnap kezdődött Aradon a népszámlálás és már is kis híja, hogy tragikus végű családi perpatvar nem származott miatta. Az eset részleteit maga a dráma hőse így írja le:

Három nap óta keresem a családi okmányokat, hogy a népszámláló-biztosnak a szükséges adatokat megadhassam. Kihánytam az összes fiókos és fiók-talan szekrények tartalmát, de a roppant lim-lomban sem találtam rá az okmányokra.

— Megbolondultál?

— Nem. Csak a családi okmányokat keresem.

— Minek?

— Hogy a népszámlálásnál hitelesen igazoljam, hogy még csak harminczhét és nem harminczkilenc éves vagyok, lelkem.

— Mit, hogy én harminczhét éves vagyok? Az eszed ment el? Hát nem tudod, hogy nyolcz éve esküdtünk; mikor férjhez mentem, tizenhét

éves voltam: tizenhét és nyolcz: az pedig sehol a világon nem harminczhét, hanem csak harminczöt! Erted?

— Mutasd az okmányt! — Az okmányok kellenek!

Feleségem rettenetes pillantást vetett rám:

— Mit, te nem hiszed el nekem, hogy még csak harminczöt éves vagyok? Neked okmány kell ehhez? No jó! No várj! — és csekélységemet egyszerűen félrelékvén, mindkét kezével belemarkolt a fiókba s úgy szórta ki belőle a holmit, akár a pelyvát.

Aztán, mivel itt sem találta, kihuzta a második, harmadik, negyedik fiókot is, úgy, hogy öt perc alatt az egész szoba teli lett mindenféle szét-szört lim-lommal, papirossal, melyek indulatban levő nőm kacsójából csak úgy röpültek a fiókokból jobbra-balra szét a szobában. Ezalatt a három gyerek, aki hiába várt az ebédhez, szintén bekukkant a szobába és látván az izgalmas családi jelenetet, jajveszékelve szaladtak ki a szakácsnőhöz:

— Örzsi, a mama meg akarja ölni a papát!

— Örzsi, a papa a földön guggol és már nem tud szólni!

A szakácsnőnek sem kellett több; irtózatosat sikoltott:

— Jézus, a nagyságos ur! — és ezzel, mint az örvölt, rohant be hozzánk a szobába. Sikoltását természetesen a szomszédok is alaposan meghallották és közvetlenül mellettünk levő lakásból rögtön berohant két vén kisasszony és a kezüket tördölve sikoltották:

— Jésszusom, a szomszéd ur!

— Rögtön meghal! Orvos! Rendőr!

— Gyilkosok!

Eppen ezekkel a szavakkal nyitották ránk az ajtót, mikor a rikoltozó szakácsnő háta mögött megjelentek a küszöbön.

— Neked okmány kell?! Neked még mindig okmány kell?! — menydörgött szeretve tisztelt nőm. Fölugrottam és kimenekültem a szobából, ahol családi okmányaimmal együtt házi békémet is még jó darabig kereshetem.

A feleségem azt üzenté, ha tényleg harminczhét évesnek merem kiadni — válik. Ehez már az első lépést meg is tette: Sürgőnyözt az — anyósomért

Férjek öröme.

(Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Albin Valabregue. — A Vig-sinháa mai premierje.)

Budapest, január 2.

A francia írók is kifognak lassanként a témákból. Ugyanegy szüzsét variálnak már évek óta, sőt Valabregue, ez a különben johirű író is három-négy darabból szedi össze a meséjét. Szokatlan dolog ez és eddig jóformán csupán operettekben kultiválták — a zeneszerzők. De lássuk a darab meséjét.

D'Azaroles (Hegedüs) és Chambodard (Gál) idősebb korban házasodtak meg, amikor már jól megszedték magukat. D'Azaroles, hogy fiatal neje hűségét biztosítsa, beiratkozik a „férjek öröme” című társaságba, a mely az előfizetésért mindig nyomon követi az abonnens vejét. A társaság rá is jön, hogy D'Azaroles neje (Lenkei) megcsalja a férjét, még pedig Chambodard unokaöccsével (Tapolczai). De a társaság mielőtt a férj a dologról tudomást szerezne, értesíti az asszonykát, a ki viszont ellen biztosítja magát az élelmes társulatnál. Így tehát a férj mégsem tud meg semmit, de féltékenyen aggódik barátjáért, a kivel elhitei, hogy épen az unokaöccsével folytat szerelmi viszonyt az asszonyka. Ebből származnak a bonyodalmak mindvégig mulatságosan és hamisítatlan francia szellemességgel néhol erősebb, néhol finomabb pikanteriával.

A szegény Chambodarddal végigjátsszadják

a megcsalt férjek tragikomédiáját, míg végül a harmadik felvonásban kiderül, hogy a megcsalt férj D'Azaroles maga, a ki azonban azt hiszi, hogy a felesége a barátjáért áldozza fel magát.

A vállalat berendezése és a tettenérési számloda három osztályu berendezése azok a triek, melyek biztosítják a darab sikerét és legalább 15 felt házat.

A szereplők kitünően játszottak, különösen pedig Hegedüs, a ki valóságos kabinetalakítást nyújtott a megcsalt férj szerepében. *Tapolczai Gál* és a hölgyek kisebb szerepekben a Vig-színházban ismert pompás ensemble-t nyújtottak.

A darabot Fáy S. Béla fordította jól, magyarosan. **Bihari Imre.**

Lázadás egy kórházban.

(Zeműlés az Ápolónő ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, január 2.

Hallatlan dolog történt ma a Szegedvárosi kórházban. Több, rendőrileg letartóztatott nő óriási botrányt csinált, fölzendülve a kórház vezetősége ellen, mely pedig olyan elbánásban részesi őket, hogy semmiféle panaszra sem lehet okuk.

Szinte páratlan volt ez a skandalum, amelynek a lázongó hölgyekre nézve még következményei lesznek. Azt tették ugyanis a sorsukkal elégedetlen nők, hogy *bezúzták egy pavillon összes ablakait*. Valóságos garázdalkodást vittek véghez, sőt tervszerűen előkészítették a főápolónő megtámadását is, mely célra feszítő vasakkal és bicskával látták el magukat.

A városi kórház udvarán van egy különös épület, melyben a rendőség által letartóztatott beteg nők vannak elhelyezve. Közös kórteremben ápolják őket, ami persze, — tekintve a hölgyek viharos multját — nem könnyű dolog. Egy főápolónőre vannak bízva, akit mindenféle eiképzelt módon szoktak kijátszani, vagy bosszantani.

Szorakozásból, vagy rosszasságból kifuragtak egy ablakot és megrongálták a kórteremben végighuzódó fűtőest rácszatát. Az ápolónő ezt észrevette és bejelentette az osztályorvosnak és főorvosnak, akik a gyanúsított nőket megbüntették.

Megíörtént az is, hogy egy nő dohányt vitt be a hajában, majd a fűtőtest rácszatában rejtette el. Ezt is észrevette az ápolónő, a ki ellen a hölgyek bosszút esküdtek. Egy fél szemű nő személyében alkalmas fölbujtójuk akadt. Izgatott hangon tanította a többieket:

— Pokrócozzátok meg az ápolónőt!

A haditervet részletesen megbeszélték és hét leány vállalkozott a kivételre. Kifeszítették az ágyak keresztvasát, sőt az egyik *bicskóval* várta az ápolónőt. Csakhogy az egyik hölgy ma délben elárulta a tervet a főorvosnak, aki erre szigorú vizsgálatot rendelt el.

Rázárták a kórterem ajtaját a rakoncátlan betegek, akik sehogysem tudták elviselni a helyzetet. Elhatározták, hogy bo ranycsinálással felelnek az igazgatóság jogos és erélyes intézkedésére. Ugy állapodtak meg, hogy *bezúzzák a pavillon ablakait*.

Ma delután 5 óra felé végre is hajtották garázda tervüket. Mintegy huszonhat üvegtáblát törtek be papucscsal, pohárral, mindennel, ami a kezükbe akadt. Az ablakok nagy csörmpöléssel hulltak le s egyszeriben kiüött a riadalom a többi békés betegek közt.

Singer Mátvás főorvos nyomban a rendőrségre telefonozott, melynek részéről Rainer József főkapitány és Szűcs József alkapitány mentek ki a kórházba nagy rendőri asszisztenciával. Az ablakzúzó hölgyeket nyomban kihallgatták s jegyzőkönyvet vettek fel a tör-

tételekről. Az iratokat a törvényszékhez fogják áttenni.

A botrányhős leányokat most még szorosabb őrizet alatt tartják. Elkeseredésük ennél van, mert az orvosok lelkiismeretesen kezelik őket s kénytelenek a kórházban lakni, holott nekik a legteljesebb szabadság az éltető elemük. Majd hozzászoktatják a beteg hölgyeket a szigorubb fegyelemhez.

HIREK.

HÓ.

A haldokló század el van temetve. Az új század új, tiszta fehér ruházatban jelent meg. Éjszakai szél hajtotta a mindinkább tornyosuló hó-felhőket, amelyek egy óra tájon kiszakadtak és örömmel nézte az enyhe szobából az ember, mint hull a hó sűrűn, hosszasán. Egy óra múlva fehér volt a föld, a fák, a háztető mindenfelé, fehér volt az újév első napja.

Mire besötétedett, vakítóan fehér hólepel borította a várost az aszfalttól a torony keresztjéig. Az új esztendő tehát tél hideggel köszöntött be. Bizonyára a munkások örülnek leginkább annak a tiszta fehér lepelnek, mely ma estére befödte a házak tetejét és az utcákat. Sok munkás szerez most néhány napra kenyeret s legalább boldogabban kezdheti meg az új esztendőt mint végezte a régit, mely fehér hó helyett csak fekete sarat, lucskot és küdöt adott a világnak. Karácsonyra is épen csak hogy mutatta magát a hó alig-alig.

Az új esztendővel meg lehetünk elégedve, legalább az első napjával, amelyből sok jó kívánsággal gazdagon, reménykedve nézhetünk a további 364 nap elé. És egyébként is szép volt az első nap: fehér...

Fővárosi tudósítónk írja, hogy Szilveszter napja óta havas világ van a fővárosban is. A székesfővárosi köztisztasági hivatal már tegnap megkezdte a hó eltakarítását s a hóval borított utcák föltisztítására több száz rendkívüli munkást alkalmazott. A munkanélküliek egy része így némi keresethez jutott. Az éjszaka a hóekék is működtek, ma pedig megkezdtek a hó kifvarozását a Dunaparttra és a főváros által kijelölt hólerakó helyekre. A kerületi előjáróságok utasították a háztulajdonosokat, hogy a házaik udvarán felgyülemlt havat hordassák el s a házaik előtt levő gyalogjárót tartsák tisztán.

A köztisztasági hivatal tegnap óta 860 embert foglalkoztat napi egy forint nap-számért a hótakarítás munkálatainál. Érdekes, hogy a nagy nyomor dacára a dunapari munkásfelvételnél csupán 280 ember jelentkezett, s csak tegnap jött újból 400 munkás, a kik nyomban megkezdtek a munkát. Ha több hó nem esik, a mostaninak eltakarítása három napig tart, s így a 860 embernek három napig megélhetést biztosít.

Az új esztendővel tehát meg lehetünk elégedve, legalább az első napjával...

— **Az új esztendő.** Ma még nagy titok, mit rejt magában az új esztendő. Csupán csak a csillagászat árul el egyet-mást, hogy milyen lesz a huszadik század első éve. Kiterítve magunk elé az új esztendő naptárát, a következőket látsjuk: Az 1901. év keddi vappal kezdődött és keddi nappal ér véget. Mint aféle közönséges esztendő, 365 nappal áll. A hivatalos farsang elég hosszú, február huszadikáig tart és így negyvenöt napig áll a bál. Husvét ápri-

lis hetedikére, pünkösd május huszonhatodikára esik. A tavasz márczius huszonegyedikén, a nyár június huszonkettődikén kezdődik. Az 1901. évben két napfogyatkozás és egy holdfogyatkozás lesz. Ezek közül nálunk csak a holdfogyatkozást és a második napfogyatkozást láthatjuk, ez utóbbi gyűrűalakú lesz és november 11-én reggel 5 óra 30 perczkor kezdődik és délelőtt 11 óra 27 perczkor ér véget. A holdfogyatkozás október 27-én lesz.

— **Roberts lord** Londonban. A transzvali angol hadak fővezérét Roberts lordot, ki a napokban Londonba érkezik, a valesi herceg fogja a pályaudvaron fogadni. A fővezér diadalmenetben fog a Palais-royalba vonulni, hol az angol trónörökös vendége lesz. Ez a hivatalosan megállapított program. Londonban azonban félnek, hogy a diadalmenet nem lesz a legnagyobb, mert a legutóbbi vereségek a kedélyeket egy kissé lehűtötték. Ehhez járulnak azok a tudósítások, melyek a fokföldi helyzetéről az angolokra nézve rendkívül aggasztó híreket hoznak.

A hollandusok csatlakozása a burokhöz napról-napra veszedelmesebb jellegűt. Ma már óriási mértékben erősödnek a burok a hollandusok által, kik egyesült erővel rohamosan nyomulnak előre. A hír Londonban valószínű pánikot idézett elő és az angol csapatok megerősítése végett újabb segélyről gondoskodnak.

— **Szenzációs váló pör.** Budapesti tudósítónk jelentése szerint a főváros előkelő köreiből sokat beszélnek egy válópörrel, amely most kezdődött. A házaspár, amely válni készül, nem régen járult oltár elé. Az asszony egy néhai milliomos országgyűlési képviselő leánya, aki az első urától szintén elvált s ez a válópör sem kevés feltűnést keltett. Másodszor egy főrendiházi taggal lépett házasságra, akit báró Bánffy Dezső idejében nevezett ki ő felsége a főrendiház tagjává. A szépséges asszonynak azonban ez a második házassága sem volt boldog: újra csak válópör lett a vége.

— **Arad példája után.** Végre Szeged sem tűri meg a német muzsa szolgálatában álló orfeumokat. Most már a hivatalos világ is állást foglalt az orfeumok ellen általában. Mint Szegedről írják, a városi tanács utasította a főkapitányt, hogy a szabályzatot aként módosítsa, hogy Szegeden orfeumi előadások ne lehessenek. Amióta Szegeden állandó színház van, szabályképen ki van mondva, hogy a színi évad előtt és után egy hónapig semmiféle orfeum, zengeráj játszóengedélyt nem kap. Minthogy az októberben kezdődő és április utolján végződő szezon a június elsejétől a június végéig tartó pótló idény is kiegészíti, Szegeden voltaképen nincsen olyan hónap, melyben az orfeumszerű társulatok engedélyt kaphatnának. Ennek következtében a szabályzatot is módosítani kellett aképp, hogy orfeum lábát Szegedre többé be nem teheti.

— **A jegyző-egylet elnök nélkül.** Az aradmegei községi jegyzők nyugdíj-egylete Kotzó Károly lemondása folytán Bedrich Lajos szemlaki községi jegyzőt választotta meg elnöknek. Bedrich ma Dálnoki Nagy Lajos alispánnál bejelentette e tisztségéről való lemondását.

— **Páros üngyilkosság egy fogadóban.** Horváth Lajos 23 éves kocsifényező Tolna-Szántóról kedvesével: Fülöp Ágnessel együtt karácsony másodnapján a leány szüleihez utazott, hogy házasságukhoz a szülők beleegyezését megnyerjék. Utjuk azonban kedvezőtlen eredménnyel járt, a szülők megtagadták beleegyezésüket a házassághoz. Másnap vonatra ültek azzal, hogy visszamennek Szántóra, azonban Székesfehérváron kiszálltak és az ottani Ma-

gyar Király fogadóba egy szobát vettek ki. — Reggel 6 órakor a szálló személyzete lövéseket hallott, melynek zajára a Horváthék szobájához mentek, ennek belülről be-árt ajtaját azonban a zörgetések dacára sem nyitottak ki. Az ajtót azután feltörték s Horváthot kedvesével együtt az ágyban halva találták. Mindkettőjük szíven löve, élettelenül feküdt az ágyban, mellettük a földön egy revolver, melyből két golyó hiányzott. Az asztalon két levelet találtak, egyik a leány anyjához, a másik egy Kotrecz nevű fejevári tüzoltóhoz volt intézve. — A levélben azt kéri az üngyilkosok, hogy miután együtt haltak meg, közös sírba temessék őket.

— **Újabb katona fogdosások Angliának.** Lapunk tegnapi számában írtuk meg, hogy Nagy-Szeben környékén üngyökök jártak, kik Anglia számára katonákat szedtek, hogy azokat néhány száz forint foglaló mellett Transzvalba vigyék a boerok ellen harcolni. Most ugyanilyen esetet táviratoznak Kassáról. Több felvidéki városban, így Kassán is üngyökök jártak, kik 5-600 frt foglaló ellenében legényeket szedtek össze, kiket szintén Transzvalba akartak vinni.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter Menyhárh Károly paládcsi lakos gazdatisztet az aradi kir. jószágigazgatóság személyzeti létszámába kincstári ispánná ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Egy jegyző fegyelmi ügye.** Megírtuk hogy Urbán Iván, Aradvármegye főispánjánál egy simonyifalvai polgárokból álló küldöttség járt, panaszt tenni a község jegyzője ellen. Ezen híreinkre vonatkozólag Pál Pál simonyifalvai jegyző egy nyilatkozatot küldött be hozzánk, melyben hangoztatja, hogy az ellene emelt panaszok egytől-egyig *alaptalanok* és érdekösszeütközésből eredtek. Tizenötévi jegyzősködése alatt felettes hatósága előtt panaszt ellene senki nem emelt. Azokon kívül, akiket néhány ellensége félrevezetett, senki sincs a községben, aki őt ne tisztelné annál is inkább, mert ő minden segélyért hozzá fordul polgárnak mindenkor segítséget nyújtott.

— **Halálozás.** Halál köszöntött be a gyermekszobába, hogy elragadja a szülők aggodásával körülvevett kis bölcső betegét, végét szabva egy kis arasznyi létnek, egy parányi kis szív dobogásának. Farádi Vörös Tibor honvédszázados négy éves fiacskája *Laczi* halt meg az újév reggelén. A kis fiu halálát édesanyja, nagy szülői és testvérei gyászolják.

Hesz Frigyes uradalmi intéző haláláról vettük a következő gyászjelentést: Özv. Hesz Frigyesné szül. Markovits Matild és gyermekei Irénke és Olga a saját és az alólírottak nevében is fájdalomtelt szívvel jelenti felejtethetlen férjének, illetve édes atya, vő, testvér, sógor, nagybátya, rokon és barát Hesz Frigyes uradalmi intézőnek, 1901. január 2-án, hajnali 3 órakor, életének 47 ik s boldog házasságának 12-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai január hó 3-án délután 3 órakor fognak a diétsi temetőben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig január hó 5-én délelőtt 9 órakor fog a nagy-buttyini róm. kath. szentegyházban az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesben. Pusztá-Zómerd, 1901. január 2. özv. Markovits Józsefné szül. Gaál Zsófia, anyósa. Hesz József és neje, Hesz Hermína férje Institoris Elemér és gyermekei, Hesz Imre, neje és gyermekei, Markovits József neje és fia, Markovits Berta, Markovits Etelka, Markovits Juliska férje Gaál Udön, Markovits Rezső, Markovits Rózi férje Kiss Gyula, Markovits Nándor, Markovits Árpád, testvér, sógornő, sógóra és unokatestvérei.

— **Katonai előléptetés.** A tegnapi számunkban közölt újévi előléptetésekből véletlenül kimaradt, hogy *Vaja* Kálmán, fősolgabírósi hivatalnok, a 2. gyalogezredhez tiszthelyettesessé neveztetett ki.

— **A betörő ügyvédi irnok kalandos, sikkasztási, váltóhamisítási és betörési bűnygyében,**

melynek szereplői Schmidt Ferencz volt irnok, utóbb színész-növendék és két társa voltak, érdekes fordulat állott be, amennyiben egyik bűnrészességgel vádolt fiatal ember, Boka János jószágigazgatósági díjnok, megszökött Aradról. Hivatalából néhány héttel ezelőtt éppen ezen üzelméért elbocsátották s tegnap óta szülei lakásáról eltűnt. Levelet hagyott hátra, melyben kijelenti, hogy öngyilkos lesz. Ugy tudják, szerelmi bánata is volt Bokának s ezért keseredett el olyan nagyon. Egy cukrászbolt elárúsítónőjébe volt szerelmes, kit fel is szólított, hogy haljon meg vele. Revolverrel állított be hozzá s így szólt:

— Legyünk együtt öngyilkosok, jobb lesz, mindkettőnkre nézve. A leány azonban nem hallgatott reá s Boka szomorúan távozott. Másnap azután eltűnt. A rendőrség most mindenfelé keresteti.

— **Eljegyzés.** Ferdinánd Szvetozár, Ferdinánd Demter helybeli nagykereskedő öccse, eljegyezte Jasek Ferencz építész leányát, Katicza kisasszonyt.

Nyuli János, az aradi IX. ker. kulturmérnökség törekvő fiatal vízmestere, ujév napján jegyezte el Beleznyai János, az arad-csanádi egyesült vasutak hivatalnokának szép gyámleányát: Wallinger Gizikét.

— **Színész-hadnagy.** Keszler Edét, színházunk volt hősszerelmesét, az ujévi katonai tiszt előléptetések alkalmával a 12. gyalogezredhez tartalékos hadnagnak nevezte ki a király.

— **Szobatóz.** Ma este 6 órakor a Vörösmarty-utca 3. számú ház egyik szobájában szoba tűz támadt. Lámpa gyújtáskor a cselédleány gyufával az ablak függönyhöz ért, mire az lángot kapott és elégett. Mire a rendőrség emberei kimentek, a szobatóznak vége volt.

— **Vasuti karambol.** Gráczból táviratozzák, hogy a Budapestről oda érkező személyvonat tegnap este 8 órakor a gráci déli pályaudvaron összeütközött egy tehervonattal. A tehervonat vezetője súlyon megsebesült s több teherkocsi elpusztult.

— **Egy osztrák család tragédiája Moszkvában.** Moszkvából távirják, hogy az ott lakó Eichenberg Karoly osztrák alattvalót meggyilkolta saját testvére. Az elfogott gyilkos azt valja, hogy bátyja elmezavarodott s mint ilyen halállal fenyegette a család többi tagjait.

— **Aradi tolonczok Debreczenben.** Egy Debreczenben történt utcai támadásból kifolyólag, az ottani rendőrség elrendelte az ismeretlen tettesek országos körözését. Az aradi rendőrség is kapott értesítést s meg is indította a nyomozást. Egyik aradi titkos rendőr el is fogott két gyanús alakot, Balog Antalt és Román Gyulát, s megvasalva Debreczenbe kísérte. A két foglalkozás nélküli alakot szembesítették a megtámadottakkal, de nem ismert rájuk senki. Mivel semmit sem lehetett rájuk bizonyítani, kényszer utlevéllel Aradra visszahozták őket.

— **Magyar munkások Oroszországban.** Az utóbbi időben sok magyar munkás Oroszországba vándorolt ki munkát keresni, azon reményben, hogy ott a miénknél jobb munkáviszonyok vannak. A belügyminiszter most körrendeletileg felhívta a törvényhatóságokat, hogy lehetőleg akadályozzák meg a Oroszországba való kivándorlást olyan figyelmeztetéssel, hogy ott is nagy a munkakereslet s hogy csak oroszul beszélő munkásokat alkalmaznak. A többit kitolonczolják.

— **Megrendelt távirati üdvözlések.** Kellemetlen incidens zavarta meg tegnapelőtt R. J. budapesti kereskedő eljegyzésének ünnepét. A kellemetlen incidens közvetlen okozója a vőlegény húszéves volt. R. J. egy közelvárosi kisleányt eljegyzendő oda utazott, diszes vendégsereg jelenlétében, az ünnepi ebéd alatt történt a jegyváltás. Ugy tizenkét órától kettőig, mintha R. J. valamennyi budapesti „tisztelője” összebeszél volna, egymás után érkeztek a sok boldogságot és szerencsét kívánó táviratok. Va-

lamennyi a leendő após stentori hangján lett felolvasva: Bösörményi István háztulajdonos, dr. Kónya Béla, Szonér Gyula nagykereskedő, Szalay Károly gyáros, stb. mindannyi tekintélyes budapesti polgár. akik táviratilag küldték R. J. urnak jókívánataikat eljegyzése alkalmából. Eljön, éljen! harsogta a vendégsereg. Már az utolsó táviratot bontotta föl a leendő após ur, aki annyira benne volt a stentori szavalásban, hogy észre se vette a pikáns távirat tartalmának kompromittáló voltát, hanem az utolsó betűig végig olvasta. A távirat szövegét pedig a következőképen:

„Becsés megbízása folytán kilencz táviratot feladtam az ön által megszövegezett tartalommal, de a képviselő, gyertya-gyáros, iparegyesület s a kereskedők körének táviratát nem tudtam továbbítani, mert az ön által adott egyik öcs hamis volt. A 98. számú hordár.”

A vendégsereg saványu képt vágott, a mama és a menyasszony elájult, a leendőbeli após stentori hangja elnémult, R. J. ur pedig gyűrű nélkül utazott vissza Budapestre.

— **Törvény a kereskedelmi alkalmazottakról.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a kereskedelmi alkalmazottakra vonatkozó sokféle törvényes rendelkezéseket és rendeleti utasításokat, melyek szélszortan részint az ipartörvényben találhatók, egyesített és a mostani viszonyoknak megfelelőleg módosítva még a jelen ülészakban a képviselőház elé terjesztette. Előzőleg azonban a miniszter a törvényjavaslat tervezetét megküldte az érdekelt kereskedelmi testületeknek, hogy véleményüket és jogos óhajtaikat megismerje.

— **Gyerekekkel nem verekszem!** Sopronban szenzációs öngyilkosság történt. Agyonlőtte magát egy fiatal ember, aki azért vetett véget életének, mert párbajra való kihívását visszautasították. Az öngyilkos fiatalember Jenny Aladár. Ez évben még a soproni reáliskola VIII. osztályának volt a növendéke. A német színházban volt egyszer és összevezett Ruszt Józseffel, a színház igazgatójával. A színházigazgató megsértette a fiatal embert, aki különben meglehetősen küönködő volt és Jenny másnap két segédet küldött Ruszt Józsefhez. Ki hívatta. Az igazgató dühös lett és ezt felelte:

— Gyerekekkel nem verekszem.

Ez a válasz végtelenül elkeserítette a fiatal embert. Kijelentette, hogy azt a szégyent, hogy nem vettek férfiszámba, nem fogja túlélni. Mindjárt el akarta magát pusztítani, azonban barátai nagy nehezen lebeszéltek szándékáról. De Jenny Aladár nyugalma nem tért többé vissza. Elhanyagolta tanulmányait és legutóbb kimaradt az iskolából is. Özvegy édes anyja, akinek egyetlen reménye volt, hiába könyörgött neki, a fiatal ember nem akart többé visszatérni az iskolába. Azt mondta, hogy hírlapíró akar lenni. Még is próbálkozott, de sikertelenül. Emiatt aztán még inkább növekedett elkeserültsége, amelyet csak fokozott az, hogy állandóan pénzzavarokkal kellett küzdenie.

Jenny ma fölkereste édes anyját és pénzt kért tőle. A szegény asszony azt mondta, hogy nagyon sajnálja, de nincs semmi pénze se. Ere Jenny előlötta revolvert és fenyegetni kezdett, hogy agyonlővi magát, ha pénzt nem kap. Anyja csillapítani akarta, de Jenny ezzel a szóval:

— Ej, se bocsúltem, se pénzem! — felémelte revolverét és fölbeltette magát. Azonnal meghalt.

— **Tartózkodási jegyek Romániában.** A román kormány egy re dekrétumot adott ki, mely szerint a Romániában 8 napon túl tartózkodó idegeneknek szabad tartózkodási-jegyvel kell bírniok, különben úgy tekintik őket, mint akik senkiféle igazolvánnyal nem bírnak. A tartózkodási jegyeket a konzulátusok igazolványai alapján a prefekt, a határszéleken pedig az al-

prefek állítják ki. Az utlevelet a megérkezés után 24 órán belül be kell mutatni a prefekturán.

— **Egy önkéntes öngyilkossági kísérlete.** Vészen vonult be az ujesztendő szegedi honvédkaszárnyába. Egy honvédönkéntes a rókusi tó mellett éjjel tizenegy órakor fejbe lőtte magát. Egy katonai őrző találta meg eszméletlenül és az szállította be a katonai kórházba. Irtózatossal seb tángott a homloka alatt. A szencsétlen fiatal ember kilőtte a balszemét. Az öngyilkost Polity Szvetozárnak hívják. Szerb nemzetiségű, szelid modoru, művelt fiu. Mint orvosnövendék. Bécsben járt egyetemet, német szóra szokott és ismeretlen maradt előtte a magyar élet. A magyar viszonyoknak és magyar szónak ez a teljes idegensége érlette meg benne az öngyilkosság szomorú szándékát. A golyó a balszemét furta ki, de szerencsére halálosan nem sértette meg. Az orvos reméli, hogy életben marad. Szüleit nem értesítették a szomorú esetről.

— **Ingyenes tüzelőfa.** A budapesti mérnöki hivatalnak a központi városházán levő kirendeltsége szép jótékonyaságot visz végbe. Ezek a tisztviselők ugyanis a sajátjukból nagyobb pénzösszeget tettek össze arra a célra, hogy abból nagy mennyiségű olyan faanyagot vásároljanak a központi városházán fölhalmozott régi anyagból, a melyet aztán kioszthassanak a jelentkező szegénysorsu emberek között. A kiosztást két mérnöki hivatali tisztviselő felügyelete alatt, már ma megkezdték. De nemcsak tüzelőfát adnak ott a szegényeknek, hanem — a míg a pénzkészlet tart — egy-egy adag levesre szóló utalványt is, a melyért a levest a központi városháza udvarában levő Hinterecker-féle vendéglőben szolgáltatják ki. A tüzelőfára az utalványt a kerületi előjáróságok adják, de ha valaki utalvány nélkül megy oda, azt sem bocsátják el üres kézzel.

— **Tábornok a villamosvasut kerekai miatt.** Berlinből távirják, hogy ott tegnap este Pochhammer Ottó altábornagyot, — ki 15 éves kis leánykájával sétált, — elütötte a villamos s négy órára reá kiszendvedett. A tábornok egyik nővére az offenbachi vasuti katasztrófánál lelte halálát. A berlini villamos december hóban hat embert gázolt el.

— **Megkerült fülbevaló.** Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy Ortutay Béláné elvesztette 1500 kor. értékű fülbevalóját. Az értékes függő szerencsés megtalálója Bekl Imréné waggongyári munkásnő volt, kinek a 200 korona jutalom igazán boldog új évet szerzett.

— **Három család.** A budapesti rendőrség le tartóztatta Hermann Gyula foglalkozás nélküli embert, a ki dr. Tömörly Károly néven ügyvédi, majd kereskedelmi irodát nyitott, de csak oly célból, hogy az iroda részére felfogadott szolgálak kauceióit elsikkassza. Így mintegy 2500 koronát sikkasztott el. Midőn tudomására jutott, hogy feljelentették s hogy üldözik, a rendőrséget felrevezetendő, kalapját, s abban névjegyét a Lánchidon hagyta, hogy azt higgyék — a Dunába ölte magát. — A másik család Ehrensaff S mon címestő. Ezt a jeles alakot Ropik István napszámos és Stein József irodaszolga jelentették föl. Szabadkőmivesnek adta ki magát s azt az ajánlatot tette, hogy beajánlja a két panaszoszt a szabadkőmives páholyokba szolgálknak. Hogy azonban ezt megtehesse, mintegy 300 koronát kért s kapott tőlük oly czímen, hogy előbb felvéteti őket tagoknak — A jó madár a felvett pénzzel megszökött. A harmadik Krausz Ignác gépügynök, s ezt a rendőrség le is tartóztatta. Tudatlan parazt emberekkel oly egyezségeket kötött, hogy ő nekik cséplőgépeket fog szállítani, melyekkel annak idején munkákat vállalva, a jövőben megosztanak. A megkötött egyezés után egy blankettát iratott alá áldozataival, azt mondván, hogy ezzel az illetők a gép átvételét ismerik el. Az úrlap nem volt mást, mint egy budapesti gépgyárra szóló megrendelési jegy, mely feljogosítja a gépgyárat, hogy a géparat betáblázás uján biztosítsa magának. Ezeket a blankettákat a gyárnak beszolgáltatva az ügyet után járó proviziót felvette. A gyár szál-

litván a megrendelt gépet, midőn annak árát betáblázni akarta, kisült az egész család.

— **Elszökött a komédiásokkal.** O-bersei levelezőnk írja: Tomasevics János bács-csebi jó módu földmivesnek viruló szép 16 éves Teréz nevű leánya a karácsonyi ünnepek alatt szülei házatól eltűnt. A kétségbeesett szülők mindenfelé keresték most elveszett leányukat. Az a gyanújuk, hogy a községben volt komédiásokkal távozott volna el.

— **Pálinkatolvajok.** Böhm Mór mikalakai korcsmáros és kereskedő üzletébe a napokban betört Benedon Vazul és Nadaban Stefán. Elloptak egy hordó pálinkát, s egy részét megitták társaikkal, a többi kiöntötték. A jómádarak kézrekerültek.

— **Köszönet.** Guttman és Berger urak hatvan koronát, Pölzl Miksa ur 5 koronát, Kell Manó ur 4 koronát volt szives az Aradi Kereskedők Köre alapjának adományozni. Az adományokért ez uton mondok köszönetet az Aradi Kereskedők Köre elnöksége.

— **Az aradmegyei közpörház betegforgalmának kimutatása 1900. december haváról:** Maradt a mult hóról 110 fi, 88 nő, e hóban felvételtét ápolásra 171 fi, 65 nő, összesen ápolgatott 281 fi 153 nő = 434. Ezek közül elbocsájtatott gyógyulva 76 fi, 43 nő, javulva 53 fi, 14 nő, gyógyulatlan 7 fi, 4 nő, meghalt 14 fi, 11 nő, összes fogyatkozás 150 fi, 72 nő, maradt ápolás alatt 131 fi, 81 nő = 212, ápolási napok száma 5640.

— **T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadói hivatalát érdeklő megbízásokat.

Dráma a tengeren.

(Szerelmi regény egy gőzösön.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 2

Nem mindennapi eset történt meg nyílt tengeren egy Amerika felé evező hajó fedélzetén. Egy fiatal ember a hosszú tengeri utazás alkalmával hirtelen szerelemre gyuladt egyik uti társnője iránt. Amely gyorsan keletkezett szívében a szerelem ép oly gyorsan fészkelődött oda be a féltékenység ördöge, mely revolvért nyomot a szerelmes ifju kezébe, hogy megölje a bálványozott leányt, és a férfit, ki szerelmének utjába állt, ő maga pedig a tengerbe vetette magát.

A tragikus esetről ma a következő távirati értesülést vettük:

Szélcsendben nyugodtan haladt a tengeren a „Kaiser Wilhelm“ hajó, melyen sok utas iparkodott Amerika partja felé. Az utasok között feltűnést keltett egy fiatal leány, ki éjfekete dus hajával hogár szemével, királynői alakjával magára vonta mindenki figyelmét. A leány az olasz szépség valóságos typusa volt. Az étkező teremben, a társalgási szalonban, a fedélzetén nem beszéltek másról, mint Ruggeri kisasszonyról, a gyönyörű szép olasz leányról.

Az utasok között egy földije, Visardi nevű ifju folyton a leány társaságában volt és öröm volt nézni őket, amint a fedélzetén zengzetes nyelvükön egymással társalognak és a tenger fenséges játékában elmeregtek. Az olasz vérmérséklet most sem tagadta meg magát, az ifju szive hatalmas szerelemre gyuladt és a megnyilatkozás első percétől fogva mindketőre nézve a tenger elvesztette varázsát, és csakharar a szerelem nyugtalansága, is keserve tette türehetlenné a hosszú utat.

Volt a fedélzetén egy német ifju is, ki iránt a leány erősebb hajlamot érezhetett, mert nagyon megörülni látszott, ha az feléje közeledett és szivesen fogadta udvarlását, mely azonban a konvenczionális formákon túl nem terjedt. Visardi rossz szemmel nézte ezt a kitün-

tetést és már szemrehányást is tett e miatt a leálynak. A leány megütközve hallgatta a szemrehányó szavakat is indignálódva kérdezte honfitársát, hogy mily jögon vonja őt emiatt felelősségre.

— Mert szeretem őrült szenvedélylyel! volt a válasz.

A leány erre hangosan nevetett és gyors fordulattal ott hagyta az ifjut a fedélzetén és a lépcsőkön lefutott a társalgó terembe, ahová a német ifju követte.

Visardi merev tekintettel nézett a távozó leány után, azután betért kabinjébe, ahol hosszasan tartózkodott.

A csengő megszólalt jelezve, hogy az ebédhez tááltak. Ruggeri kisasszony mellett ült a német ifju és vigan csevegvé költötték el az ebédet. Visardi pedig az asztal sarkán, fürkésző szemekkel vizsgálta őket. Epen az utolsó fogásnál tartottak, amikor az árboczkosárból jelezték, hogy Gibráltár feltűnt a láthatáron.

Az utasok felrohantak a fedélzetre köztük Ruggeri kisasszony és a német ifju, Visardi, mint egy örült rohant utánuk.

Az utasok szemé előtt gyönyörű látvány terült el: Gibraltár erőssége ott tükröződött a tenger vizében és Ruggeri kisasszony a remek látványtól elragadtatva a német ifju vállára hajtotta fejét.

Ez örültté tette az olasz ifjut; egy hirtelen mozdulattal kirántotta revolverét és közvetlen közelből a leányra és az ifjura sütötte el.

A leány és az ifju a golyóktól találva rémes sikoltással estek össze és piros vértől párologott a hajó fedélzete.

Visardi ebben a pilanatban átvette magát a hajó korlátján és nyomtalanul eltűnt a tenger hullámai között.

A sebesülteket a hajó orvosa rögtön ápolás alá vette és még élve vihették őket a gibraltári kórházba. Életbenmaradásukhoz alig van remény.

A „Kaiser Wilhelm“ hajó pedig néhány óra mulva tovább evezett a tengeren, el New-York felé.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi pinczér-egylet tagjai kéretnek január 3-án éjjel 1 és 3 óra közt fontos értekezletre Huzó István kávéházába minél számban megjelenni.

SPORT.

+ **Vivóakadémia Aradon.** Megirtuk, hogy Maione Vincenzo, az aradi olasz vivómester e hó 6-án vivóakadémiát rendez, melyen külföldi emberek és aradi amatőrök vesznek részt. Az akadémia zsürijének elnöke Lovetto Károly csász. és kir. altábornagy, a nagyváradi hadosztályparancsnok. Tagjai: Urbán Iván Aradváros és megye főispánja, Vázarhelyi Béla főrendiházi tag, Lehman Vincze csász. és kir. vezérőrnagy, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Wachsmann Vilmos, a 33-ik gyalogezred parancsnoka, Lázár Gyula csász. és kir. huszárezredes, Dittrich Albert csász. és kir. alezredes, Sorbán János főispáni titkár, Hátori László dr. a budapesti Wesselényi-vivóklub elnöke, Nagy Sándor tornatanár az aradi tornaegylet művezetője és Sármezey Endre. A vivóakadémia délután fél 5 óraker kezdődik. A szünetek alatt a csász. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. Helyárák: I. hely 4 korona, II. hely 3 korona, belépő és karzatjegy 1 korona. Jegyek kizárólag Révész Nándor könyvkereskedésében válthatók, valamint a pénztárnál.

+ **Az Aradi torna-egylet választmánya** f. hó 4-ikén d. u. fél 8 óraker a lyceumi tornacsarnokban ülést tart, melyre a választmány t. cz. tagjai ezennel meghivatnak. A választmányi gyűlésnek az egyesület érdekeit érintő igen fontos tárgya lévén, a választmányi tagok minél nagyobb számba való megjelenését kéri: Az elnökség.

NAPIREND.

Január 3. Csüfőrtök. Róm. kath. naptár: Genovéva. — Protestáns naptár: Genovéva. — Görög-keleti naptár (december 21.): Juliana — A nap két 7 óra 33 perczkor, nyugszik 4 óra 4 perczkor. — A hold két 2 óra 50 perczkor, nyugszik 5 óra 49 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 óraker 764.0 milliméter, délután 2 óraker 765.1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 óraker C° — 10.4, délután 2 óraker C° — 8.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 óraker EN. 4, délután 2 óraker EN. 3. — Felhőzet reggel 7 óraker borult, délután 2 óraker borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 13 milliméter hó.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Délén, keleten csapadék, fagy.

Szabadságharzi emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 8 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Erekllye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 4. Az aradi tornaegylet választmányi ülése este 7½ óraker (Lyceumi tornacsarnok.)

Január 9. Városi közgyűlés délután 4 óraker. — A Kölcsey-egylet népszerű előadása délután 5 óraker (Kereskedelmi iskola.)

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 2.

Déltőzsdé. Buzakinálát elegendő, a vételhedv élenk. Szilárd irányzat mellett 30.000 méterháza került forgalomba, 5—10 fillérel drágább árákon. Egyéb gabonaműek szilárdak. Időjárás havas és fagy.

Zárul 12 óraker:

Buza 1901. áprilisra	7.60—7.62
Buza októberre	7.71—7.72
Rozs 1901. áprilisra	7.41—7.42
Zab 1901. áprilisra	5.89—5.90
Tengeri 1901. májusra	4.94—4.95
Repce augusztus—szeptemberre	12.75—12.85

Zárul 5 óraker:

Buza 1901. áprilisra	7.58—7.59
Buza októberre	7.70—7.71
Rozs 1901. áprilisra	7.39—7.40
Zab 1901. áprilisra	5.87—5.88
Tengeri 1901. májusra	4.93—4.94
Repce augusztus—szeptemberre	12.75—12.85

Zárul 5 óraker:

	korona
Osztrák hitelrészvény	672.25
Magyar hitelrészvény	678.50
Leszámítolóbank részvény	422.—
Rima-Murányi vasúti részvény	478.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	675.—
Közuti vasut	588.—
Városi villamos vasut részvény	294.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1901. január 2.

Magyar aranyjardék 4 ^o / _o	117.50
Magyar koronajardék 4 ^o / _o	92.90
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ^o / _o	120.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ^o / _o	100.—
Magyar keleti vasut	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.50
Magyar italmegváltási kötvény	99.85
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerménysorsjegy kölcsön	168.50
Tiszazabályozási és szegedi kölcsön	140.50
Osztrák papírjardék	98.50
Osztrák jardék ezüst	98.50
Osztrák jardék arany	117.50
Koronajardék	98.75
1860-iki Allamsorsjegyok	136.25
Osztrák-magyar bankrészvény	1695.—
Magyar hitelbank részvény	680.—
Osztrák hitelintézet részvény	674.—
Osztrák-magyar államvasut	676.—
20 frankos arany (Napoleonor)	19.12
Német birodalmi marka	117.60
London	240.75
Páris	95.75

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

Többeknek. Naptárunk, az előfizetők számában történt redkivüli emelkedés folytán elfogyott. Ezután jelentkező előfizetőknek kárpótlásul Murai Károly képes adományjteményét küldjük meg.

B. S. Arad. A biztosításhoz csak azokra az adatokra van szükség, melyek a kérdő lapon felvennek tüntetve. Hatvan éven felüli embert azonban a biztosító intézetek biztosítás végett nem fogadnak el, s így az ön által beküldött új előfizető a biztosítottak közül kimarad. A gyűjtőnek járó jutalomknyvet azonban ön mindenesetre megkapja.

REGENY-CSARNOK.**A szürke asszony.**

— Regény. —

Írta: **Sudermann Hermann.**Fordította: **Hellerné-Oláh Margit.** [13]

(Folytatás.)

— Elzbeth a pusztai házat nézte, mely alig háromszáz lépésnyire volt az uttól. A vörös kerítés ragyogott a napban, s még a szürke, fakult színek is barátságosabbnak látszóttak, mint különben.

— Nagyon csinosnak látszik a házatok — mondá Elzbeth, balkezelével szemét védve a nap-sugarak ellen.

— Igen, — felelé Pali büszkeséggel telt szívvel — s az egyik szin ajtáira bagoly-szárnyak vannak szőgezve. — De még sokkal szebb lesz nálunk — folytatá kis idő múlva — majd ha én veszem a dolgot a kezembe. Aztán elkezdte Elzbethnek a' jövőre nézve szólt terveit magyarázni. Elzbeth figyelmesen hallgatta, de mikor bevégzte Pali beszédét, még egyszer mondá: Fáradt vagyok. pihenni kell — s az árok szélére le akart ülni.

— Ne ide a napba, gyere, keressünk egy fenyőbokrót.

Elzbeth kezét nyujtá s fáradtan hagyta magát a pusztai fűvén vonszolni: a pusztán a sok begyepesült régi vakandturás mint egy tó apró hulámjai emelkedtek itt-ott; az erdő széle felé az egyes fenyőbokrók mint fekete törpék állongáltak a sikon.

Az első bokor alá leültek, úgy, hogy árnyéka egészen elborította Elzbeth finom alakját.

— Éppen jó helye van még itt a fejednek — mondá Palinak egy vakondturása mutatva, mely még árnyékában volt.

Pali melléje heveredve a gypre, fejét a buczkára hajtva — homlokát Elzbeth ruhája fedte, ki fáradtan egy ághoz támaszkodott. Csöpögés sem szűnik ezek a bokrok — mondá — mintha szeretnének bennünket; azt hiszem, mi még a mesebeli túske sövényen is átmehe- nénk.

— Te igen, én nem — felelé Pali hanyatt fekve, — engem még minden tövis megszur, én nem vagyok mesebeli királyfi — még csak valami szerencsés csillag alatt született ficzkó sem.

— Majd másként lesz — vigasztalá Elzbeth, — nem szabad mindig ily szomorú dolgokon járta a szemedet.

Pali valamit felelni akart, de nem találta meg a helyes szavakat s elgondolkozva nézett a levegőbe. Egy fecskét látott repülni s önkénytelenül elkezdett füttyölni, mintha magához akarta volna csalogatni, aztán tovább és tovább füttyölt.

Elzbeth nevetett, de ő csak füttyült, előbb nem tudva, hogyan — nem gondolva — miért, de aztán, a mint egyik hang a máséhoz fűződött, úgy érezte mintha nagyon bőbeszédűvé vált volna, mintha így mindent el tudna mondani, a mi a szíven fekszik, mit szóval soha sem mert volna kifejezni. Mindaz, a mi őt szomorította, mi gondot okozot neki, mind az ajkára lopózott szívéből s ő behunyta szemekkel mintegy figyelt, mit mondanak helyette a hangok. Azt hitte, a jó Isten beszél helyette és mindent elmond, a mit ő érez, sőt még azt is, a mi iránt ő maga sem volt tisztában.

Szemeit felnyitva, nem tudta mily sokáig füttyölt így, de Elzbethet sirni látta.

— Miért sirsz? — kérde.

De az nem felelt, csak szemeit törülgette s felkelt.

Egy ideig némán mentek egymás mellett. — az erdőhöz érve, mely sűrűn és sötétén állt előttök, Elzbeth megállt s kérde: ki tanított füttyölni?

— Senki — mondá Pali — úgy magától jött!

— Tudsz fuvolázni is? — kérde Elzbeth.

Fuvolázni nem tudott. Soha sem is hallott még fuvolászt, csak azt tudta, hogy az öreg második Frigyes porosz király kedves szórakozása volt a fuvolázás.

— Meg kell tanulnod — mondá Elzbeth.

Az bizony nagyon nehéz lehet — gondolta Pali.

— Probáld csak meg — művész lehet belőleg — nagy művész!

Pali ettől úgy megijedt, hogy alig merte Elzbeth gondolatát tovább fűzni.

Midőn az erdő széléhez értek, elváltak. — Elzbeth tovább ment a fehér ház felé — s Pali visszafordult — haza.

A fenyőbokrót meglátva, melynek árnyékában röviddel ezelőtt ült Elzbeth, az egész álomnak tetszik neki és a dolog az is maradt továbbra is.

Két-három nap mult el, míg anyjának el merte mondani kalandját, de ekkor elmondott neki mindent.

Anyja hosszasan rá nézett és szó nélkül kiment a szobából, de ettől fogva titokban hallgatgatózott, nem kaphatná-e egyszer füttyölésén a fiát.

A két gyermek még sokszor ment együtt haza, de oly órájuk, mint akkor a fenyőbokor alatt, nem volt többé.

Ha mellette elmentek, mosolyogva néztek egymásra, de egyik sem merte a másikat felszólítani, hogy üljenek le alatta. A fuvolázást sem említették többé, habár Pali sokszor gondolt rá. Valami nagyszerűnek, isteninek tartá, mint azt a tudományt, melyet a logaritmus táblák tanítottak. Ha ő oly okos és eszes lett volna, mint a fivérei! — de hát ő szegény egy ostoba együgyű viu volt ki boldog lehetett, ha hagytak másokról gondoskodni.

Sokszor töprengtet azon, vajon milyen hangja lehet a fuvolának és hogy minő ember lehet az, a ki játszani tud rajta. Nagyon magas véleményt táplált az ilyen emberekről, mert azt hitte, hogy azok mindig oly magasztos és szent gondolatokkal vannak eltelve, mint olykor ő, midőn egészen elmélyed a füttyölésben, s jött egyszer egy nap, midőn a tulajdon szemével látott fuvolást.

Borus, szeles novemberi délután volt; már sötétedni kezdett, midőn az iskoiból távozott s a falun keresztül csöndesen ballagott hazafelé.

Midőn a korcsmához ért, melyben a vidék csöcselék népe szokott tanyázni különös hangok üték meg a fülét. Bár életében sem hallott ilyesfélét, mégis mindjárt tudta, hogy bizonyosan az fuvolahang lesz. Hallgatózva állt meg a korcsma ajtaja előtt. Szíve hangosan dobogott, térdei inogtak. A hangok füttyöléshez hasonlítottak de lágyabbak és tömörebbek voltak. Így zenélnek az angyalok isten trónja előtt, gondolá magában.

Csak azt nem tudta megérteni, hogy mikép kerülhetett ez a bus és szívreható szép zene ebbe a hirhedt helyiségbe. A nagy kiabálás, kurjongatás és pohárcsengés, mely időnkint kihallatszott, fájt a szívének s haragra keltette: ha nagy és erős lett volna, bizonyosan berohan s e lármas és rézség népet egyenkint kidobálja a ház elé, hogy meg ne csufolják e szent hangokat.

E perczben valaki felrántá az ajtót s egy ittás napszámos tántorgott el mellette. Bűzös gőz csapta meg Pali arcát, — a lárma nőtön nőtt, — alig hallatszott már a fuvola.

Ekkor Pali rászánta magát, hogy bemegy s még mielőtt az ajtó bezárult volna, befurakodott a félig nyit ajtón a korcsmába.

Egy üres pálinkás hordó mellett huzta meg magát... senki sem figyelt rá.

Kezdetben semmit sem tudott kivenni, a gőz és a lárma egészen megzavarták, a fuvola hangja mind élesebb lett, szinte a fülét sérté.

A kurjongó, tomboló emberek közt egy felfordított hordón egy duzzadt, piszkos arcú, rongyos ficzkó ült, rezes orra, zsiros fekete haja volt; ez alakot megpillantva, Pali undor fogta el... S ez volt a fuvolás!

Mintegy kövé válva a borzadástól, meresztette rá a szemét. Úgy tetszett neki, mintha feje fölött az ég összeomlott és az egész világ elsüllyedt volna.

Most a zenész a fuvolát letéve, rekedt hangon egy pár ocsmány szót kurjantott s mohón itta a feléje nyujtott pálinkát, lábával a taktust verve. egy ocsmány dalba kezdett s a hallgatói orditva kísérték.

Pali ekkor kimenekült a korcsmából s futott, futott, hogy se látott, se hallott, mintha félne magához térni.

Midőn egyedül volt a pusztán, hol szélvész dühöngött és sárgás esti fény derengett a látóhatáron, megállt végre és arczát kezébe temetve, keserves sirásra fakadt...

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Január 2. —

Nádor szálloda. Steinmann József kereskedő Bécs. — **Juhász Endre** tisztviselő Vinga. — **Friedmann Kálmán** pinczér Kolozsvár. — **Hermann Armin** könyvelő N. Szt.-Miklós. — **Esztergás Mihály** gépkezelő Budapest. — **Olajos József** plébános Málak. — **Valerián Zsigmond** tanuló Világos. — **Potóran István** bíró Debreczen. — **Fidy Lajosné** gazdaszéné Almás Iratos.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. v. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsói ról reg. rel.	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról d. e. an	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délu au	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	9.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	8.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeség szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 92. sz.

Páros

Csütörtökön, 1901. évi január hó 3-án

Romeo és Julia.

Tragédia 5 felvonásban. Írta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly.

SZEMÉLYEK:

Escalus . . . . Fenyéri Mór.
Páris, rokona Szabó Lajos.
Montagne . . . . Czákó V.
Capulet . . . . Bács Károly.
Romea . . . . Beregi O.
Capuletné . . . . Bácsné.
Julia, leánya Menszáros M.

Mercutio . . . . László Gy.
Benvolio . . . . Nemes S.
Tybald . . . . Palágyi L.
Gergely . . . . Solyom L.
Péter . . . . Hegyessi Gy.
Lőrincz . . . . Mezei Péter.
Julia dajkája Tolmainé.

Készlete 7 óráker.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvényeinek

11-ik számu szelvényei

1901. január 2-től

30 koronával beváltatnak

Aradon a társulat pénztáránál.

Makón } a társulat fiókjának.

Dr. Reisinger Ferencz

ügyvédi irodáját

Szabadságtér 3. sz. a.

megnyitotta.

Lakást keresek

3413

évi 300 korona bérért.

Ajánlatok: Csendőrtörzsörmes-
ter Pécskai-ut 1. sz. alá kérek.

Hirdetmény.

A szodavizgyártásról, elárusítási-
tásáról és felügyeletéről 1895. év
január 7-én 110461/1894. számú
belügyminiszteri körrendelettel ki-
bocsátott szabályrendelet 2. szaka-
szának I. kikezdésében foglalt
rendelkezés értelmében a szodaviz-
gyártáshoz használt gépek, készü-
lékek, csövek stb. azon részeit,
melyek a szodavizzal érintkezésbe
jutnak legalább 4 mm. vastag
ónréteggel kell bevonni. Tekin-
tetül arra hogy ezen rendelkezés
életbe lépte óta a szodaviz gyár-
tás módja lényegesen és pedig
oly irányban változott hogy az em-
lített kiválasztalom immár nem bir
közegészség szempontból oly jelen-

tősséggel mint a milyennel a szabály-
rendelet kibocsátásakor birt vala-
mint méltányolva a szodavizgyártá-
sához szükséges gépek és készü-
lékek előállításával foglalkozó cégek-
nek a szóban forgó rendelkezés
gyakorlati kivihetősége szempont-
jából felmerült aggályait és figye-
lembe véve az országos köz-
egészségügyi tanácsnak e tárgyban
adott szakvéleményét: a szabály-
rendelet jelzett szakaszát belügy-
miniszter ur ő nagyméltósága
96867/VI a. számú körrendeletével
megváltoztatta. Eszerint: a szoda-
viz gyártáshoz használt gépek,
készülékek azon részeit, melyekkel
a víz illetőleg a szodaviz érint-
kezésbe jut hacsak e részek nin-

csenek egészen olyan tiszta órból
készítve, mely legfeljebb 1°/₁₀ ólmot,
illetve 1°/₁₀ idegen fémeket tartal-
maz ugyanilyen minőségű erős és
folytonos ónréteggel kell bevonni.
A készülettől elágazó és szoda-
vizzal szintén érintkező csövek
szintén a fentebbi minőségű tisz-
ta órból készitendők. Más fém-
csövek használata csak úgy enged-
hető meg, ha azok belső része
legalább 4 mm. vastagságú tiszta
óncsóval van kibélelve. A 2. sza-
kasz második és harmadik ki-
kezdése változatlanul érvényben
marad.

Arad 1900. november hó 28-án.

Sarlot
főkapitány.

Telefon 219. szám.

Ditmár R.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPESTEN

Ajánlja

saját gyáraiban készült érczemű, lám-
pa, és villamos világítási czikkeket.

Legujabb és föltűnést keltők

az öntöttvas villamos

villamos és légszeszcskillárok.

Rendkívül izléses kiállításuk mellett tartósak, czélszerűek
és rendkívül olcsók.

— **Eredeti gyári árak!** —

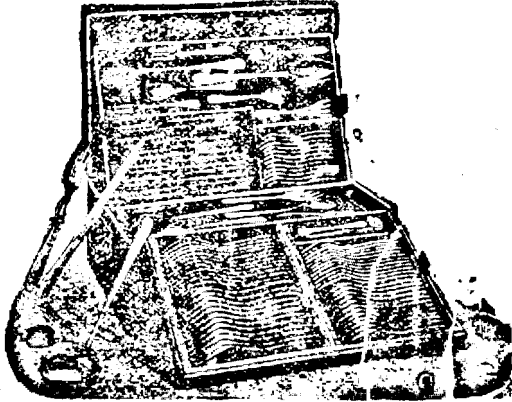
Legjobb védekezés a fagy ellen a Ditmár-féle

„Calorifére“ petroleum kályha.

Megtekinthetők alantli czég üzletében.

Főraktárunk: **Gebhart J. és fia** czégnél,

ARADON, Andrassy-tér 16. szám.

Telefon 219. szám.

Alkalmi ajándékok!!!

Valódi ezüst helyettesítésére a legjobbak

a **Christofle ezüst evőeszközök**,
alpaccára ezüstölve. A legjobb és legczél-
szerűbb minden hasonló minőségek kö-
zött. **Eredeti gyári áron.**

Berndorfi alpacca evőeszközök és
egyéb czikkek gyári raktára. A legkitű-
nőbb evőeszköz.

Westfali nikkell főzőedények. Legujabban valódi vö-
r-széz külső és tiszta nikkell (nem nikkellirozott) belső rész-
szel. A legczélszerűbb és legszebb főzőedény.

Legfinomabb üveg díszmű tárgyak.

Nagy választék legfinomabb porcellán tárgyakban. Legujabb iz-
lésű vázák, alakok, jardiniérek, kávé, tea és mocca készletek

Tea és virágasztalkák, vasból, fából, majolika betéttel, bam-
busz-nádból.

Legujabb divatu alpacca ezüst díszművek, tükrök toilette asz-
talra, czukortartók, gyümölcs állványok és számtalan egyéb
dísz és használati tárgyak.

Tükrök árak és egyéb számtalan újabb divatu czikke-
kből nagy raktár.

Gebhart J. és fia Aradon

Andrassy-tér 16.

Kérjük kirakatalainkat megtekinteni!

3851

Orvosi tekintélyek által kipróbált
s nagyobb körödrákon kitűnő ei-
kerrel hasznáit külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású kösz-
vény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben
gyakran meg a legidültebb kösz-
vény és csúzfájdalmakat is már
néhányzori bedörzsölésnél tel-
jesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 percz
alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással
1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes
gyógytárakban.
Postán utánvétellel, vagy a pénz elő-
zetes beküldése után küldi a
készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapestben: Török
József gyógyszerárban, Király-
utca 12. és az Egger-féle „Ná-
dor gyógyszerárban, Váci-
körút 17. szám.

Aradon: Földes Kelemen, Ha-
jós Arpád, Khudy József és
Vojtek Kálmán gyógyszer-
tárakban.

2919

Számtalan elismerő és köszönő levél. — Bámulatos gyógyszeredények.

Elsőrangú férfi divat salon.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Andrassy-tér, Neuman-palota.

Tudomására hozom a m. tisztelt vevőimnek, hogy **megérkeztek**
és **óriási választékban található**

őszi és téli ujdonságok u. m.:

Valódi angol szövetek, hazai, Gácsi és Brassói divatszövetek.

Elegáns szabás!

8. Osztály.

Huzás 1901. évi január hó 8. 9. és 10-én.

VII. Sorsjáték.

VEGYÜNK

Osztályosorsjegyeket,

$\frac{1}{8}$ drb megújítási sorsjegy 4.— kor. $\frac{1}{2}$ drb megújítási sorsjegy 16.— kor. $\frac{1}{8}$ drb vétel sorsjegy 8.— kor. $\frac{1}{2}$ drb vétel sorsjegy 32.— korona
 $\frac{1}{4}$ drb megújítási sorsjegy 8.— kor. $\frac{1}{1}$ drb megújítási sorsjegy 32.— kor. $\frac{1}{4}$ drb vétel sorsjegy 16.— kor. $\frac{1}{1}$ drb vétel sorsjegy 64.— korona.

Telefon 100. sz.

AZ ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK

pénzváltó-üzletében

ARAD, „Fehér Kereszt“ szálloda épület.

Zálogcédulákat!!

arany, ezüst

ékszerárnyakat, gyémánt és brilliántokat, tört aranyat és ezüstöt

a legmagasabb árban megvesz, becsorál és

elad

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota.

Alkalmi ajándékok!!!

nagy választékban. 3811

Biztos kereset!

Ügyes, szorgalmas ügynökök törvényileg engedélyezett részletveik eladására állandó alkalmazást nyernek. — Ajánlatok „Biztos kereset“ jelige alatt Blockner I. hirdetési irodájába Budapest, IV., Sütő-utca 6. címzendők. 205

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepőimet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlanl fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsatzky Adél.

Szepő, májfolt, bibiros bőrvörösséget és mindennemű arczfoltatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-léle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsá és krém színben 60 kr.

HAJÓS-IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ez a hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérilliom és rózsá színben tündöklő varázsos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól.

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és felalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriumában

Arad, Andrassy-tér 22.

a megyeházzal szemben.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitünő gyógytápszernek bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszern.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palaczkban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.